

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahk ween reis pa nedetu.

Makša ar peesuhitšānu
par patti:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makša beš peesuhitšā-
nās Rīgā:
par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
teenāhm no p. 10 fastoht.

Makša
par studinaschānu:
par weenas sleijas smaltu
rakstu (Petit)-rimbu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, makša 10 kap.

Kedatšija un ekspedizija
Rīgā.

Ernst Plates bilšu- un
gramatu- drufatavā pee
Behtera bānšijas.

N° 29.

Sestdeena 16. Juli.

1877.

Rahditajs.

Jannatāhs šinas. Telegrafa šinas.

Gelfšemes šinas. No Rīgas: leesas febrga, futaru zepšāna. No
Wismes: rāšojūmt. No Muzawas: tonzerte. No Tweres: Turku wangineeks.
Kara šinas. Kara-wangineeki. No Branzijas.

Darbi un tiziba. Par šunstigeem jeb pehtkameem mehpleem. Par meefas
tehtšānu šohlās. Gramatu šina. Kaudas papīru zena. Cepiškānas
jenu-rahditajs.

Peeliku mā: Blejšānu nodohms. Neiti redsehts kapu-razejs.

Jannatāhs šinas.

No Rīgas. Rā šhejeenas Wahju awises šino, tad šho
trešdeenu pehz pufdeenas muhsu juhmale starv Dubultem
un Karlsbadi aisdegahs mejšs. Dubultu un Majoru uguns-
dšhejei šleidsahs palihgā un wīnu puhlineem isdewahs deg-
šānu apšlahpeht. Nami naw tikušchi no uguns aiskerti.

No kara-lauka. Rahds Anglu awišchu šinotajs raksta no
Lillies pahre tagadeju kara-buhschānu Ašija tā: Lai gan
newaru, tā minetais šinotajs šaka, pilnigu špreedumu pašneegt
pahre kara-darbeem us Ašijas kara-lauka, tad til daudš gan
waru fazihht, ka Kreeweem wīsu masak tur ir kahdi 110,000
kara-wihru. Ar tahdu kara-spehku peeteek wīsu Ašijas Tur-
ziju uswareht, kad wīnam naw dāschadōs pulkōs janošchēkrahš.
Šchi buhschāna ari ir tas kaweklis, ka Kreewi naw tahlaki
tikušchi ar uswarešchānu. Deht tam, ka wīneem šawi pulki
dāschās weetas jātura, wīni newar ar wīsu spehku un waru
zetohšchneem usbrukt un tohs eenemt. Zil šchim brihscham
wīspahrigi war apšpreest, tad Kreewi tikai šawus spehkus
rangā šawahht ap Karši, lai to waretu pahrguht. To fazi-
nis minetais šinotajs špreesch, ka Kreeweem waijadsetu wehl
kahdus 50,000 šaldatus, lai Ašijas Turziju waretu šawā
rohšā dabuht. — Šhe klahht peeleeam to šinu, ka Muktar-
Wāšā, kara-spehka wiršwadonis Ašija, efoht dabujis jaunus
pulkus, un šataišoht 24 batatonus ar 18 leelgabaleem us
šauschānohs.

— Pahre Turku-Montenegreeschu karu runajohht mums ja-
pāšneedi šchahda šina no Betinjes. Lai 10. Juli Monte-
negreeschi uswareja tahš kalnaju škanstes pee Trebješchlas un
Glawigas, šahdas 2 werštes us deenwidus-rihta puši no Rik-
šikas zetohšchāna. Šchihš weetas Montenegreeschi ar štur-
meschānu eerehma. Lai 11. Juli Montenegreeschi apšchā-
dija Bernojopolski zetohšchniti; pehz 20. šchahweena zetohš-
chnitis padewahs lihš ar šaweem aistahwetajeem, kahdeem 53
Turku šaldateem.

— Turku waldiba redsedama, ka Kreewu kara-spehki, par
Balkanu pahrgahjušchi, ar leelu ahtrumu us preekšchu dohdahš,
to redsedama wīna apnehmufehš, ja Kreewi Adrianopeli ee-
nemtu, tad „praweeschā karohgu“ karā leetaht jeb ar žiteem
wahdeem fakohht „tizibas karu“ eesahht. Ja nu Turki tizi-
bas karu eesahhtu, tad Turki wīsus kristigohš, ko rohšā da-
buru, beš šchēlāstibas nolantu. To Ģropa newar aktaut un
tā tad ari Anglijai buhtu pret Turziju jafazetahš. Tahdā
buhschānā Anglija nesina ko lai dara, ka tizibas karēch ne-izjeltōhs.

Telegrafa šinas.

No Peterburgas tai 13. Juli teel šinohts, ka generalis
Schilder-Schuldners usbruzis eenaidneekem pee Blewnas (deen-
widus-wakara pušē no Nikopoles). Usbrukšchāna ne-isdewahš,
jo eenaidneekam bija daudš wairak to šaldatu nekā to bija
dohmajušchi. Turki turejahš eelšch Blewnas, Schilders at-
kahpahš atpakal us Beškas šchofejas. Lai 9. Juli wīsch
dabuja palihdšibas pulku. Šchini usbrukšchānas šautinā muh-
šejeem krita 2 palkowneeki, Rosenbaums un Kleinhaus, un 14
wiršneeki; eewainoti tika generalis v. Knorring un 36 wirš-
neeki. Šaldatus muhšeji pašaudeja 1878 (kritušchōhs un
eewainotohs kohpā škautoht). Šahneeki un leelgabaleeki maš
ko šaudeja.

No Peterburgas tai 14. Juli. Damšlugis „Nikolai“ ar
diwi kuteru-laiwahm šem leitnanta Dubašowa wadišchānas ap-
šchāndija Turku lehgeri Silistrijas tuwumā, tā ka eenaidneeki
tika peespeesti atkahotees. Pehz tam muhsu lūgis ar kute-
reem šatika weemu eenaidneeka monitoru (brūnu-lūgi), kuru muh-
šeji tamehr apšchāndija, ka tas eesahka degt, žaur ko neween
šipri tika apšlahdehts, bet ari šaldatus pašaudeja. Muhšejeem
nebija nekahdi pametumi. — Žaur muhsu bateriju šchāuschānu
pee Slabodši tika trihs eenaidneeku damšlugi šadedšinati un
zetortais lūgis tika nogremdehts.

— (Uš kara-lauka Ašija) generalis Achāšows ar šawu
kara-pulku uswareja eenaidneeku škansti pee Merkulki, pee kam
eenaidneekem krita 48 kara-wihri un bija ja-atšahi daudš
kara-eerohtschu un kara-mantas aishēgoht. Mums 1 šaldats
krita un eewainoti tika 2 militščhi un 1 wiršneekš.

No Londones tai 13. Juli. Rā Anglu awise „Teims“
šinahht dabujufe, tad Anglijas karalūgi, kas šahw Beškas juh-
ras-lihkumā, dabujušchi to pawehli, lai drihsumā dohdotees us
Galipoli.

Ceļšjemes siņas.

No Rīgas. Vidzemes guberņas-waldība eewehrodama, ka Berowas aprīnki Juni mehneši pee lohpeem pamanita leefas-
fehrga, peekohdina wišahm polizejahm, ihpašči brugu-teešahm,
draudses-teešahm un pagasta waldibahm, ka tahs stingri rau-
dstitohs uš peenahlamu likumu ispildišchanu, kas isfludinati
„Widzemes guberņas awišeš“ 1875. gadā, peelikumā pee Nr. 56.

— Deht armijas weeglakas apgahdašchanas ar prowiantu
waldība ir nodohmajuse fularu (Zwieback) zepšchanu nodoht
pilsfehthu, meestu- un zeemu-eeđsihnotajeem waj ari muušahm.
Tadeht wiši tee, kas wehletohs fularu zepšchanu usneemtees,
teef zaur „Widzemes guberņas awišeš“ usaižinati, lai fawas
pagehrefšchanas usdohdoht gubernatora kunga kanzelejā. Su-
fari nodohdami no Widzemneekem — Rīgā, no Kurfemnee-
keem — Jelgawā un Leepajā. Nauda teef ismaksata is
krohna rentejahm.

— Ceļš „Rīg. Stadtbl.“ lafams, ka Rīgā wiša nek-
stama manta, par kuru nodohšchanas jamakša, ir aprehlinata
uš 38,196,196 rubl. (Wišu augstati ir taksereeta Wolf-
šmīdta leeliska fabrika eerikte.) No šheem nekustameem ih-
pašhumeem (immobilijahm) jamakša is gadus 100,208 rublu
nodohšchanas pilsfehthai. No nodohšchanahm ir atswabinati:
uš pilsfehthas grunts nami apakš 99 rubl. wehrtibā un uš
lauku grunts — apakš 146 rubl. wehrtibā.

No Widzemes. Zaur Widsemi pahra simts werites isžeto-
jis waru kahdu ihšu ussihmejumu pasneegt par winas rascho-
jumeem. Sinams, wišu smalki nespehju, tad tomehr waru
teikt: Rudši wišpahriģi nemoht ir labi, til retās weetās at-
rohdahs fliktati, kuzi pa datai, kā israhdiyahs, nebij lahgā ee-
strahdati. Meeschi un ausas gan labi fadihgufchi, bet peežu
nedelu bijušchais faufums, kas lihds Zahneem pastahweja, nebij
lahwis semlohpjeem nekahdu preeku redseht pee sehjuma. Rini,
kas gandrihs Widzemneekem ir leelakais naudas eenahkums,
gauhchi neweenadi, ihpašči labās mahla semēs, kā gar Dau-
gawas krasieem, ziti puspehdu gari un daschi tilai fadihgufchi
no Zahna-nedelas leetus, tā ka mas zeribas uš smukeem lineem;
warbuht kad no wehli sehtheem ko labu warehs fagaidiht. —
Abholinšch ari naw teizams, tilai deht faufuma. Wlawas
sahle wišs zauri ir flikta. Ganibas tulkšas; tapehž lohpi-
nus reti kur atrohd labi pahrituščus, jo wehl daudseem
redš seemas swahrtus mugurā. Uš dahesa augteem, ahboleem
un ohgahm war likt leelakas zeribas kā pehnajā gadā, kā
lihds šchim tas redsams, lai gan daschā weetā ohgu-stahdi no
fahnahm bij maitati. Til dauds no raschojumeem fazijis ih-
pašči peesihmeschu no Hamlas pagasta par dascheem jauneem
notikumeem. Zahnās turp nonahzis tiku usaižinahts no da-
scheem teatera spehletajeem (kā wini few fauzahs) eet flatitees
lugu: „Izigs Mohsus un bagata bruhthe,“ kas tikschoht speh-
leta. Weeta preekšch tam bij isredseta pee smukas birses uš
ganibahm. Pahre teatera spehleschanu negribu spreedumu rak-
stihst, spreedumam tilai weeta, kad mahziti akteeri un aktrises
(teatera spehletaji un spehletajas) spehle; man peetiks peemi-
nejušcham, ka teaters spehlehts.

Behdigi peemim diwus behdigus notikumus. Mai mehnescha
beigās nodedse muušchahs ihpašhneeka rijas ar wišahm peebuh-
wehm un mašchinehm; lai gan rijas un zitas eeriktēs bij
pret uguni apdrohšchinatas, tad tomehr flahde naw masa.
Uguns zehlees no dštrstielem, kuras is mašhines flurstenā

bij uskritušchahs uš faufu no putelkeem aplahru juntu un gan
stipra wehja puhšchanu azu mirkli tikušchahs pahrewehrtās la-
smās, kā nelas nebij glahbjamē. Džiris notikums wehl hā-
digakš; weena feewina neprahā palikusi fewim galu meh-
dama to ir panahkusi aukstās esera wilnās, kuru apraud
nas peederigeē un noschēhlo nelaiķes nelaimigu nahwi.

P. Martinšohns.

No Ruzawas. Lihgsmojatees ar teem lihgsmeem un rau-
dat ar teem raudadameem. — Šohs apustita wahrdus rah-
dahs gandrihs wiša kristita pasaulē tagad eelikusi wehra: no
no wišahm malahm dšrdam dšedatšchanas, bes gan ar mu-
sihku spehleschanu noteekam; no klaustajeem, kas par to lih-
smojahs, dauds mas naudu nemam, un to eementu naudu
teem kara-ewainoteem zeejeem, — raudatajeem, peesuhtram.
Tā tas ari bija Ruzawā, tai 19. Juni. Šönberg kungs
kas ir tahs draudses dšedatajs, ehrgelneeks un fkolhmeistars
bija ar fawa palihga Škuttēs kunga peepalihdšeschanu tahdu
dšedatšchanu ar mušihka spehleschanu isrihkojis. Basmizā, peh-
Deewa kalposchanas, tapa gariga konzerte, no pulksten 4
lihds 6, gan ar jo garalahm, flunstigahm, gan ar ihšahm,
lohpā 10 dšesmahm, zitas wahziski, zitas latwiski, gan ar
gan bes mušihka nodšedatas. — Gejahhts tapa, mušihkim
lihdsā spehlejoht, latwiski: „Deews Kungs ir muhfu stipra
pils,“ un pabeigts ar pehdejo perschu tahs dšesmas, latw-
iski: „Lai Deemu wiši lihds mu teiz.“ Wahziski dšedaja
Šönberg kunga fkolhneeki un Andersohn kunga freilema.
Latwiski ari tee jaw mineteē, un Ruzawas dšedataju kohm
wihri un meitas. Tee musikanti bij Bruhšchu Klaipeđas pils-
fehthas kapelija. — Wišas, til wahziskas, kā latwiskas dšes-
smas, ihsti labi un jauki Šönberg kungam wadoht flangu,
bet tatschu newaru ihpašči neslawejis palikt to musikanteem
lihdsā spehletu, latwiski dšedatu: „Teiz mana dwehsele to
Kungu,“ kuru beidsoht ari dšedaja: „Lai Deemu wiši lihds
nu teiz.“ Un bes mušihka, wahziski augstakā flana: „Tās
Kungs ir mans gans.“ Un latwiski: „Zehowa!“ Un: „Wišs,
kam ween ir dwašcha, Deemu lai teiz.“ Un: „Pateizat Tehwam
fawā mihlestibā,“ un beidsoht: „Tam Tehwam pateizam,“
kas ir ta pehdeja perscha tahs dšesmas: „Lai Deemu wiši
lihds nu teiz.“ Šchis nupat minetas dšesmas daudseem
firdis fasilidija un zaurgreese, kā to ašaras azis apleezinaja. —
Nu isgahjušheem no basnizas bija pahrs stundu atdušescha-
nahs. — Pulkstens 8 basnizlunga sehthas jaukā plazi fawah-
kamees, kur atkal 13 laizigas dšesmas tapa jauki un flaw-
wejami, bes un ar mušihki nodšedatas. Nr „Deews fargi
Keisarū, freewiski, eefahhts, un ar wahziski: „Brahli, lai meh-
prezamees,“ nobeigts. — Te atkal wehl ihpašči wehrtas
usflaweht: „Deews, fargi Keisarū,“ un wahziski: „Šchi ir
ta Kunga deena; abas mušihkim lihdsā spehlejoht. — Un be-
mušihka, Spahneeschu tšhiganu dšesma, wahziski, un „flaw-
tewim alutin, latwiski; un wehl wahziski: „Brahli lai meh-
prezamees.“ Šchis 3 tapa luhgtas wehl reis dšedahht. —
Beidsoht Šönberg kungs preekšch tahs deenas itin peederigu
un jauku runu, wahziski un latwiski tureja; bet kuru tatschu
palikschu ne-aprakstijis, tapehž, ka wiša šchi fina pa garu ih-
nahktu. Ir bes tam, gohds un firsniga pateiziba nahlaha
Šönberg kungam, par wina leelu un wehrtu puhliu: jo
ir bes to dšesmu fagahdašchanas un eemahzishanas puhlineem
gahjis ari gruhiti ar to musikantu fadabuschanu; reisehm to
labad bijis jaraksta un jamelle, gan uš Klaipeđu, gan Leepāju.

libdi beidsjocht tee no Klaipeidas apfohljuſchees buht. — Te japeemin tas fakams waheds: „Lobam gribetajam wiſe ir eſpehjam!“

J. B.

no zeemineem bijis klauſitees.

No Iweres paſneeds Kreewu awiſe „Pycok. Mipz“ ſiau pahre ſchahdu johzigu atgadijumu. Kahds Turks (Iwerè ir Turku wan-gineeki) ee-eet bohde, gribedams lo pirkt un ar bohneezi andeledams wiſch tai noſohg naudas mafu. Bohd-neeze to pamanija, bet no Turku waras-darbeem bihdamahs wiſa tam lauj aſſeet prohjam; bet kad Turks bija aiſgahjis, tad wiſa to poſtohſtija ſaweem kaimineem, kas tad Turkam pakal dewahs un to apſtahja praſidami, lai ſagto naudas mafu atbohdoht. Pa to ſtarpu ſapulzejahs laudis un ari jili Turki peenahza, lai ſawu tauteeti waretu aiſſtahweht, jo wiſi dohmaja, ka Kreewi to griboht noſſi. Ari weens ſa-wangohſts Turku wirsneeks peenahza. Saruſnaht newaredami ar ſihnehm rahdija, ka Turks mafu ar naudu noſadſis. Turks ſita iſmelehts un ſagto naudu libdi ar mafu pee wiſa at-rada. Turku wirsneeks par ſawa ſaldata ſahdjibu ta ſadu-ſmojahs, ka to eefaktumâ ſipri iſſunija un tad ſita kreetni noſert un ar to ta leeta bija beigta.

Kara ſinas.

Pahr kara-lauku pee Donawas, jeb ka tagad jaſaka: pahr kara-lauku Giropas Turzija runajoht mums wiſu pirms ja-waſtatahs uſ Bulgariju. Kara-darbus Bulgarija waram no-ſchikt trihs ſchirâs: 1) Donawas tuwumâ, kur teel gah-dahs, lai pakal nahldameem kara-pulkeem buhtu drohſcha pahreeſchana un uſmeſtas ſkandies buhtu pilnigi apſargatas; 2) kara-pulku iſrihkoſchana pret teem tſchetrejeem zeetohſch-neem, Muſſſchula, Siliftrija, Schumla un Warno, un 3) tee darbi, kas darami pee turymatas pahreeſchanas par Balkanu. Tahs ir tahs darifchanas, kas muhſu kara-pulkeem daramas. Pahr daschadeem kaitineem runajoht waram ſchahdas ſinas waſneegt. Starp Nikopoli un Widinu atrohnahs tas zeetohſ-ſinis Rahowa. Tai 7. Juli atnahkſchâs pa Wiſni tahs ſinas, ka muhſeji wairaf deenu apſchaudijufchi Rahowu, ta ka teem 1000 Turkeem, kas Rahowu aiſſtahweja, wajadſeja atlahptees un uſ Widinu aiſdohtees. Tapat Achmed Gju-bom ar ſaweem pulkeem wajadſeja atlahptees un uſ Widinu aiſdohtees, kur wiſch ar ſawu kara-ſpehtu noſetiſchotees. Jaur Rahowas eeguſchawu ir tas ſtrehtis gar Donawu ſtarp Muſſſchulu un Widinu no Turkeem tuſſchâs palizis un pilnigi muhſeju rohkâs.

— Tai 7. Juli muhſeji uſwareja Tſchernawodas pilſſehtu. Turki iſ ſchihſ pilſſehtas behgdami aiſdedſinaja namus, ta ka te pilnâs leefmâs ſahla degt.

— Tai 10. Juli teel no Peterburgas ſinohts, ka Dreles regimentei un 30. kaſaku regimentei bija ſihws kaitiſch ar eenaidneeku pulkeem. Muhſeji turejahs ka lauwas. Schini ſihwa kaitina muhſejeem krita 100 ſaldata un 100 tika ee-wainoti, no wirsneekem krita 2 un eewainoti tika 5. Lai gan eenaidneeku pulks bija daudſ leelaks, tomehr muhſeji tohs atſina. Generalis Gurko uſwareja 2 pilſſehtas, Kaſanliku un Schiplu, pee tam leelu Turku kara-pulku pilnigi ſalau-dams. Turki ſakauti aiſbehgâ, ta ka muhſejo rohkâ nahza wiſe wianu lehgeris ar kara-mantahm un beſ tam wehl 4 karogi un 8 leelgabali. Tas bija warens panahkums preekſch muh-ſejeem, jo ſchis Turku kara-pulks gribeja muhſejeem aiſnemt

kara-zeſu pahr Balkanu. Tahlakti pahr kara-darbeem ſinojoht japeemin, ka adjutants Scherebkows Selwi pilſſehtas tuwumâ ſahdu pulku Tſcherkeſchu un Baſchibozulu aplenzis, tohs pil-nigi ſakahwis un tad Lowazes pilſſehtu uſwarejis.

Wiſu kophâ ſanemoht, kamehr muhſeji par Balkanu pahri gahjuſchi, wiſi ir ſchahdas weetas jaw eeguwuſchi: beſ mi-netahm pilſſehtahm, Lowaze, Schiplu un Kaſanlika, wehl eenehmufchi Geſti-Zagru, Jeni-Zagru, Sliwno un Zamboli. Schi eeguſchana peerahda, ka Turki muhſejuſ, pahr Balkanu pahrgahjuſchus, naw ſpehjuſchi pee tahlakas eefchanas kaweht. Tapat ari nahl ſinas, ka Turku zeetohſchmi Bulgarija efoht wiſai nepilnigi apſtiprinati, ta pat efoht ari ar Adrianopeli. Tagad gan Turki pa ſaklu pa galwu ſteidſahs ſawus zeetohſ-ſchus apſtiprinah, bet ko nu ihſa laika iſdaris. Turkam nu klahjahs ka tam ſaimneekam paſakâ, kas tad ſuni baroja, kad wiks bija pee wahrteem.

— „Waldibas wehſtneſis“ paſneeds ſchahdu telegramu no 7. Juli: „Urrah! Schiptas zeſch (pahr Balkanu) ir ſcho-deen muhſu rohkâs. Dreles regimente jihrijahs ar apbrih-nojamu duhſchibu pret 14 Turku pulzineem. Mineta regi-mente un 20ta kaſaku regimente paſaudeja ſchini jihriſchana 200, prohti 100 krita un 100 tika eewainoti. No wirs-neekem tika 2 krita un 5 tika eewainoti. Tai 5. Juli ge-neralis Gurko eenehmo Kaſanliku un Schiplu. Tai 7. Juli atkal Dreles regimente uſbruka Turkeem, bet Turki beſ preto-ſchanahs un ne ſlantu iſſchaudami aiſbehgâ. Bullſten 4 pehz puſdeenas muhſeji atkal Turkus ſaſneedsa. Turki ſahla behgt uſ wakara puſi, 3 karohgus, 8 leelgabalus un zitâs eeroh-tſchus atſtahdami. Leelas bailes eenaidneekus ſagrabuſchâs. Balkano zeſam pee Schiplas tagad par apſargatſchawu ſtahw Dreles regimente ar diwi leelgabaleem.

— Ka muhſeji Schiplas eeleju libdi ar Kaſanliku eegu-wuſchi, ir preekſch muhſu armijas tahlakas ſtrahdaschanas un uſ preekſchu eefchanas no leela ſwara. No Kaſanlikas iſei-joht ir zeſch uſ Adrianopeli tuwaks un tur naw tik daudſ to kawektu preekſchâ ka no tahm trihs zitahm weetahm (no Schumlas, Filipopeles, jeb Soſſjas,) kur Turkeem ſtahw kara-pulki, kas tahlakas eefchanas buhtu ja-eewehro. Bet ka ta-gad tahs leetas ſtahw jaur Schiplas eelejas un Kaſanlikas eeguſchawu, tad Turki nefahdus palihga pulkus newar iſ Schumlas atwahkt, kur wineem kara-pulki ſtahw. Tapat wi-neem gruhti nahktohs, wajadſigâ laika tohs pulkus uſ Adri-anopeli par apſargatſchawu aiſweſt, kas no Widines uſ Soſiju dohſchotees; tapat ari tee pulki, kas Albanija ſtahw, nebuhs tik drihs uſ Adrianopeli aiſdabujami. Ta tahs leetas ſtahw uſ Turku puſi; tagad paſkatiſimees, ka pee muhſejeem tahs leetas ſtahw. Muhſejeem, Kaſanliku eeguſchawu, wiſu pirms par tam gahdahs, lai peenahkamu kara-ſpehtu dabuhn ſapul-zeht, ka lai waretu dohtees uſ Adrianopli. Ka ſchahdu ſapulzeſchawu Turki newarehs aiſkaweht, to mums apleezina ta buhſchana, ka wiſas wajadſigas weetas ir muhſeju roh-kâs, ka to jaw augſcham peeminejam. Ka Turki wiſu, ko tik ween eefpehdami, dara, lai waretu Adrianopeli apſargah, un apſtiprinah, tas weegli prohtams, jo tiklibdi Kreewi ſawâ rohkâ dabujuſchi Adrianopeli, tad wineem ari zeſch uſ Kon-ſtantinopeli ir atwehrets un Turki, kahdi wineem ſchim brih-ſcham tee ſpehki, neſpehji Kreevus aiſtureht. To Turki ir atſinufchi un tamdehl jil ahtri ween ſpehdami ſuhka kara-pulkus uſ Adrianopeli. Dſelſoſetam, kas no Konſtantinopeles

af Adrianopeli wed, tagad dauds weschanas. No Konstantinopeles wed kara-mantas un kara-wihrus us Adrianopeli un no Adrianopeles atkal us Konstantinopeli jawed laudis, kas no aphegerefchanas zaur Kreeweem bihdamees ar wifu fawu mantu no Adrianopeles behg us Konstantinopeli. Kā „Golofs“ sino, tad us mineto dšelszjeku (starp Adrianopeli un Konstantinopeli) esoht leelu leela nekahrtiba un julfchana, tā par peemehru tai 7. Juli wefela wagonu rinda braukdama nogahjufehs no dšelszjeka dambja, pee lam dauds zilweku fawu dšihwibu pasaudejufchi un wehl wairaf tikufchi eewainoti.

— Konstantinopelē ir tagad leela apjulfchana un issamifeschchanahs, waldifchanas wihri nesh ko daribt, kur lai padohmu nem. Anglijai wini pawifjam ne-ustizahs, wini ir pahrelezitajufchees, ka Anglija nenahfchoht Turzijai palihgā un ja wina fawus kara-pulkus us Konstantinopeli fuhritu, tad wina to til dara fawa labuma dehl. Sultans atfinis, ka preefch wina tas weenalga, waj Anglija waj Kreewija Konstantinopelē fawus kara-pulkus eeleef, jo Anglija to daritu. lai Konstantinopelē wineem paliktu jeb wifu mafaf, lai wina zaur to pee meera-nolihgchanas waretu leelaku labumu preefch fewis eeguhf. Walodas ispaudufchahs, ka Anglija griboht Konstantinopeli istaifcht par brihwu pilsefchi, kas neweenai walstei nepeeder. Schahdas walodas sultanu tohti fabaidijufchahs, jo kad tas israhditohs par pateefibu, tad ar sultana waldibu buhtu pagalam. Kā „Golofs“ sino, tad sultans ar fawem ministereem il deenas turoht awpreefchamu un sahloht arweenu wairaf us meera-nolihgchamu dohmaht. Teef sinohts, ka sultans nodohmajis, pats rakstihf Kreewijas Keisaram un wina luhgt, lai issafchoht, sem kahdeem nolihgumeem winfch meeru nolihgtu. Waj sultans fawu nodohmu ispidihš jeb waj fchi fina israhdisfees tikai par ispaustu walodu, to peerahdis turpmakee notikumū un atgadijumi; bet tas mums gan japeemin, ka deht muhfeju pahreefchanas par Balkanu notifahs ministere pahrgrohsifchana Konstantinopelē un ka Turku armijas wirswadonis Abduls-Kerims tizis no amata nozeltis un tilfchoht pee atwidefchanas faukts, kapehž Kreeweem naw preti stahjees un teem atlahwis par Donawu un Balkanu pahri eet.

— No Widines nahf finas, ka tee tur buhdamee Turku kara-lugi buhfoht janogremde, jo aifbraukf prohjam tee newarohf, ja negriboht us torpedeem usfreet, kas tohs gaisā usfperfu.

— Bahr kara-lauku pee Donawas runajohf mums ari japeemin Bulgarija. Kā lastitajeem sinams, tad firftam Wladimiram Mekfandrowitfcham Ischerkafki ir usdohta Bulgarijas pahrwaldiba. Wina kanzelejai par preefchneeku ir generalmajors Domontowitfchs, kas fenaf bija Nikolaja jahtneeku-fkohlai par inspektoru. Tad ari ir us Bulgariju aifsubtiti wairaf walfts-deenafneeki, kas Kreewija un Pohlija strahdaja pee semneeku buhchanas eegrohsifchanas kahrtiba un kas, kā tahdas leetas sinataji, nu Bulgarija fahfs strahdohf pee kahrtibas nodibinafchanas. Wes tam wehl tur aifsubtiti 50 gwardijas wirsneeki, kas usnems kara-wihru aprinku pahrwaldibu. Schinis deenas ari wirsprofurors kahdā is waldofcha senata departementehm, ihstems statkrahts Lufjanows, tizis zaur telegramu us Bulgariju aifsaufks. Lufjanows, kas 1864. gadā fawu mahzibu augstfkhla par teefas sinataju beidfa, ir ihfā laifā zaur fawu gudribu un wellibu augstōs amatōs kluwis. Samu walfts-deenafu winfch eefahla Warschawā, kur winfch pee likumu pahrftrahdaschanas strahdaja un wehlf tila par

wirsprofuroru pee Warschawas senata. Bulgarija winfch do buhfoht 10,000 rublu lohnes par gadu.

— Preefch kara-spehka jeb ar ziteem wahrdeem fahof preefch kareiwjeem esoht tagad zaur literaturas (rakstneezibaf) komitejas palihofibu eetaifiti 33 lastifchanas kambari preefch awifehm un laifa-raksteem. Wes tam is tahm grahmatahm kas waj tikufchahs preefch kara-wihreem pirktas jeb waj teer dahwinatas, ir fastahditas 100 bibliotekas jeb grahmatahm krahtuwes, kas dahhadās flimmizēs jeb lasaretēs ir noliktas.

— Ihsumā jaw peeminejam, ka Konstantinopelē biju ministere pahrgrohsifchana un ka Abduls Kerims no amata atzeltis. Bahr fcheem atgadijumeem teef kahdā ahfemes amata rakstihfs tā: Tai brihdi, kur Turzijai wisi spehki jafarim lai waretu spehzigam warenam eenaidneefam preti stahtees. — tai brihdi Turzijas waldiba pahrgrohsja ministeriju, nozel kara-wadonus un eezet jaunus wina weetā, un tā tad julfchamu zaur tahdu grohsifchamu un mainifchamu paleef wehl jo leelākā Saswets-Bascha, kas no ta laifa, kad sultans Abduls-Midjad no trohna tila nogahstis, ir pastahwigi bijis Turzijas ahrigu leetu ministeris, ir gan no fchi amata atzeltis, bet ne pawifjam no deenesta atlaifstis, jo winfch ir eezeltis atkal par sultana padohmes ministere, kam walfts darbi japahrrauga. Dohma ka winfch no fawa ahrigu leetu ministere amata tandohf tizis atzeltis, ka winfch no meera lihgchanas nefa naw gibejis sinahf un us tam stuhregalwigi pastahwejis, lai lastif tiktū tahlaki westis. Sasweta-Baschas weetā ir par ahrigu leetu ministere eezeltis Marif-Bascha, kas esoht tohti ismamā zilweks un prohfoht no wifahm pilspihhtefchanahm un melofchahahm isfargatees un islohzitees. Jaw sultana Abduls-Midjad laifā winfch wairaf gadu bija par pils-fekretereeri. Wehlaki winfch bija par Turzijas fuhtrū Wihnē un pehž tam tika eezeltis par ahrigu leetu ministere, bet fchini amatā wina ilgi nepehja usturetees. Tad winfch nu pa ohttreif eezeltis par ahrigu leetu ministere. No leelaka fwara, nefa fchi ministere pahrmainifchana, ir Abdula Kerima-Baschas atzefchana no kara-wirswadifchanas. Abduls Kerims gan bij isleelijehs ka winfch zaur kahdeem brihnuma darbeem us kara-lauku Kreewus sakaufchoht, bet kara-notikumi peerahdija, ka wina wahrdi bija tikai tulfcha leelifchanahs; turklahf winfch ar fawā dšihwē kā kara-wadonis nefa teizama naw isdarifstis, tikai Serbus winfch sakahwa pee Saitfcharas, bet zaur fawu neweiklibu neprata fawu uswarefchamu peenahfami isleelakā. Tagadejā kara stahweja sem wina wadifchanas tee kara-pulki, kas bija eefch un ap Widines. Abdula Kerima weetā ir eezeltis Dsmans-Bascha. Kad nu Abduls Kerims, kas to ttfchu fawā laifā kahdas sinatnibas ir Wihnē mahzijees, nefa naw spehjis isdaribt, ko lai nu isdara Dsmans-Bascha, kad nelahdas sinatnifkas mahzibas naw haudijis. Nupat pa telegrafu finas atnahfufchahs, Dsmans-Bascha tilfchoht eezeltis par kara-ministere.

— Tai 12. Juli atnahza no Peterburgas ta telegrafu fina, ka tee trihs pahreefchanas-zeli par Balkanu tagad atrohдах muhfeju rohlās. Scho sinu eewehrodami redsam, ka muhfeji, Kafanliku eegufufchi, naw brihwā stahwejufchi, bet ar leelu steigichanohs tahlaf fawus darbus wedufchi. Ge-fahkmā dohmaja, ka muhfeji us preefchu eedami taifni dohfohotees us Adrianopeli, bet pehž jaunafahm awifchu sinatnifspreefchoht, jafaka, ka wini dohfohotees us Filipopeles pulki lai waretu aifstaweht, ka tee Turku kara-pulki, kas stahw per

Filipopeles, nedabuhn faweenotees ar teem kara-pulkeem, kas atrohnahs pee Adrianopeles. Tā par peemehru teel no Konstantinopeles kahdai ahrfemes awisei sinohts, ka Kreewu pulki waidamees maršceerejoht us Filipopeli; tapat zita kahda awisei, ka us ta zeta no Kasanlikas us Filipopeli weens Kreewu torpušs faduhrees ar Turku kara-pulku un tā tad kautiņšch bijs. Schihs diwi sinas deesgan flaidri apleezina, ka muhseji us Filipopeli dohdahs.

Bes fchaubifchanahs Turki tura tahs dohmas, ka Kreewu pahreefchana par Balkanu un eefchana us preefchu til ahtri ne-šdohfees, ka wini, prohti Kreewi, waretu drihšumā Turku kara-špehkan pee Adrianopeles usbrukt. Wišu mafat Turki dohma, ka fchim brihšam wehl til dauds Kreewu kara-pulku nebušchoht par Balkanu pahrgahjušchi, ka wini teem newarenu ar veenahkanu špehku preti stahteas. Tā un ne zitadi ta fina faprohtama, kas no Adrianopeles us Londoni laista, ka Suleimans-Bašcha ar fawu kara-špehku, 18,000 saldatem dohšchotees us Gamboli, un Zeni-Zagru. Adrianopeli apšpirinajoht un fkanstes ušmetoht. Tā tad Turki suhta Suleimanu-Bašchu us Gamboli un Zeni-Zagru, lai waretu Kreewus attureht no tahkatas eefchanas. Ba to starpu, kā jam fanojam, muhseji eenehmufchi Gamboli un Zeni-Zagru, jo isgahjušchā nedelā jaw bija tikdauds muhšu kara-pulku par Balkanu pahrewesti, ka wini wareja us preefchu eet un waišdfigahs weetas eeneht, kas us zeta stahweja. — Tad ari Turki zere, ka wini tohs kara-pulkus, kas Bulgarijā stahw fchetros zeetohfchāns (Musiškulā, Silistrijā, Schumlā un Warnā) warefchoht par Balkanu peewest Adrianopelei palihgā; bet schihs Turku zeribas buhs weltas, jo muhseju rohkās tagad atrohnahs tee trihs pahreefchanas-zeti par Balkanu. Kamehr Kreewu us preefchu eefchana tiklab Bulgarijā (šchipuf Balkana) kā ari Numelijā (winuf Balkana) Turkus peefpeefch wišus fawus špehkus fanemt, lai žil nežil waretu preti stahteas, tamehr wineem jauni pretineeki rohnahs Turzijas wakara pušs, prohti Bosnijā. „Golosam“ ir no Zagras pahr fcho buhšchanu tahda telegrafa fina atlaista: „Bosnijā ir nemeerneeki ar jaunu špehku kahjās fazehlušchees, tā ka Turkeem wiš kara-pulki, kas bija pee rohkās, nemeerneekem bija preti jahuhta. Ari starp Miriditeem jahf nemeeri fazeltees.“ Tē tlahf wehl nahf Montenegreefchi, kas wehl nemas naw fawus beidšamohs špehkus ilaidufchi, leelohs Turku kara-pulkus fchandami un is fawahm rohbeschahm isdšihdami. Jaw preefch kahdahn deenahm atnahja ta fina, ka Turki tai 9tā Juli dewufchees no Sutorinas us Granizas puši, bet tika, eelam dabuja Montenegras rohbeschahm pahri eet, no Montenegreefcheem fakauti un atpakal atšihiti. Bes tam wehl teel sinohts, ka Montenegreefchi apšchaudoht Miškikas zeetohfšni.

— So tahkati Kreewi ar faweem kara-darbeem tikufchi, jo raibakas paleel tahs leetas Konstantinopelē, tā par peemehru Turku kara-ministeris Medijs-Bašcha ir no fawa amata noželts un aifšubtihts prohjam, tā ka fchim brihšam Turzija ir bes kara-ministera. Tad ari teel sinohts, ka damfšugis „Szjedin“ ar fšepenahm pawehlehm aifšubtihts pehz padšiba Midhata-Bašcha, lai tas nahktu us Konstantinopeli atpakal. Politikas wihri, kas tagadeju buhšchanu Konstantinopelē labi pahrfina, tahdas dohmas isfajijufchi, ka tagadejs sultans ilgi us fawu waldifchanas trohni newarefchoht turetees, bet tikfchoht noželts un wina weeta eezelts bijufchais sultans Murads, kas par dullu bija isdaudfinahs, bet pee

pilna prahta efoht. Ta buhšchana, ka Midhats-Bašcha us Konstantinopeli atpakal nahfchoht, deesgan flaidri peerahda, ka leelas pahrgrohšifchanas gaidamas. — Tā ari teel sinohts, ka Anglija pee Turzijas waldibas peeprafijufe, waj ta winai ne-atsautu ar faweem kara-lugeem zaur Dardanelu juhras fchaurumu braukt lihds Konstantinopelei, bet Turzijas waldiba to ne-attahwufe, fazidama, ja Anglija apfohloht par tam gahdaht, ka Turzijas walsts pee meera-lihgšchanas neteekoht dalita, tad Turzijas waldiba atkaufchoht Anglijai ar faweem kara-lugeem pee Konstantinopeles nobraukt un nostahtees.

— Kamehr ar kara-darbeem Giropas Turzija fahkufchi plašchaki strahdaht, tamehr us kara-lauka Afija kahdu brihdi bija klufu palizis un tamdehl ari no tureenas reta kahda fina atnahkufe. Ka lasttajeem wehl atminams, tad Turki bija fawā warā dabujufchi Suchumu-Kaleh un fchi weeta wineem tamdehl bija no leela fwara, ka wini tur ar faweem lugeem wareja peebraukt un kara-pulkus peewest. Muhseji to labi finaja un tapehz wini raudšija Turkus is Suchumas-Kaleh isdšihiti, un daschs fšhws kautiņšch tur notikahs. Tagad ta preeziga fina atnahkufe, ka Turki, Suchumu-Kaleh atstahjušchi, tas ir ar ziteem wahredeem fakohht: Turki ir fakauti un is Suchumas-Kaleh isdšihiti. Tad ari beidšamā laikā tur daschi kautini bijufchi. Tai 12. Juli teel no Peterburgas sinohts, ka tai 8. Juli eenaidneeki usbrukufchi pee Dšchemšchiras Mchafowa pulkam un to apšchaudija, tiklab no faweem kara-lugeem kā ari is Dšchemšchiras fkanšehm fchaudami; bet muhseji, duhšchigi preti fchaudami, eenaidneekus atšita atpakal, tā ka teem pušlihds behgoht bija ja-attahpjahs. Pee Dšchemšchiras Turki ar faweem kara-lugeem bija atwedufchi kara-pulkus un tamdehl muhseji bija turp aifdewufchees un tā tad mineta kaufchana iszehlahs, kur Turki fakauti tika. — Muhtaram-Bašcham efoht 40 batalonu saldatu, kas starp Wišinkewu un Kerchotu lehgerti stahwoht. Gelfch Itškeri eenaidneeki usbruka muhšu militfcheem.

Tahs buhtu tahs jo eewehrojamašs sinas no kara-lauka Afija un ari weegli prohtams, ka leelaki kautini tik drihs tur nebuhs gaidami, jo no abahm karodamahm pušehm teel ar leelaku ušžihtibu strahdahts us kara-lauku Giropas Turzija. Teel Turki fchē fakauti un muhseji aistikufchi lihds Konstantinopelei, tad karam beigās un meeru war ar Turziju noflehgt. Austrijai nemas nepatihf, ka muhsejem til labi weizees; wina bija zerejufe, ka Kreewijai zaur Serbiju buhšchoht ja-eet, lai waretu par Balkanu pahri tikl un tad (prohti kad Kreewi zaur Serbiju eet) wina buhtu warejufe eemafitees; bet Kreewi, bes ka zaur Serbiju buhtu gahjušchi, tomehr eeguwa pahreefchanas želus pahr Balkanu.

Kara wangineeki. Muhšu augštāis Kungs un Keisars apšpirinajis to kahrtibas rulli jeb nofajijumus pahr wangineekem fchini kara. Wiši kara-wangineeki, kas atrohnahs muhšu walsts rohbeschās, kas ir, kas fchurp ir atšubtiti, wiši tee stahw kara-ministerijas pahrfinafchanā. Žiwilteefas un preefchneezibas palihds minetohs nofajijumus ispidiht. Generatu fchahbs nofaka, ka wangineeki isdalami un kurp wini nofuhdami. Sawangotee Bašchas un ziti Turku kara-kungi un wirsneeki dabuhn tahdu gahfchu (algu) kā muhšu wirsneeki pehz deenasta kahrtas. Wangineeki žitadi ir wišadi fwabadi un wineem ir attauts pehz faweem žizibas eeradumeem dšihwoht. Kad wangineeki ir nodohiti kara-wihru pahrwaldibai, tad wineem japaullaufa kara-wihru liku-

meem. Ja wongineeki leelds pulkõs aisebhgtu jeb us dumpi fajeltõs, tad tika drihfti pret wineem kara-eerohtschus isleetaht. Ja kahds kara-wangineeks aisebhg un to faker, tad winsch neteel wis teefahm nodohs, bet tika zeetaki peeraudsihts.

No Franzijas. Ka kahda Parishes awise sino, tad abra-duschu dahrgõs mantibas semẽ apraktas. Kahda masã mee-sinã Coaretes departementẽ nesen nomira tureenã mahzitõs, kas faweejem deesgan leelu montojumu atstahja. Uhrupẽ, kur mahzitaja leetas tika pahredohtas, kahds wihrs, kas nopirka wihsu, pamanija, ka muzu stekis bija semẽ eegrimis. Steki israhams winsch atrada semẽ lastu. Rastu atdaridams winsch atrada selta altara traufu ar dimanteem isgresnotu; tad kahda bif-kapa speeka lihkuunõ no leelas wehrtibas. Teefahm klast-buhdamahm tika tahfaki rakts un rakdami atrada bleka-lah-diti, kura bija eelschã 20,000 dukatu; tad weenu pulkstenu ar dahrgeem rubianu almeneem isgresnotu, un schis pulkstens bija til labi usturejees, ka tas sahka eet, lad to uswilka; tad weena skaisa bilde ar dahrgeem almeneem isgresnota. Wisu scho dahrgumu wehrtiba tika us kahdeem 1/2 milionu franku rehkinata. Tad wehl israla masu lahbiti, kura atrada pa-rahdu sikhmes usglabatas par kahdu milionu franku. Sinams schihm parahdu sikhmehm tagad wairs naw nelahdas wehrti-bas, bet preeksch to laiku pehmeefu deesgan eewehrojamas; jo schi milsu suma tikufe us kahrtim paspehleta, pah kuru tad paspehletaji minetahs parahdu sikhmes winnetajam idewu-schi, jo weens pats wisu to sumu winnejis. Parahdu sikhju ir pawisam 915. Bahr mineto altara traufu runajohit ja-peemin, ka tas ir isgresnohts ar 20 dahrgeem almeneem, masa reeksta leelumã; krusa widus ir ar dimanteem islikts. Jo eewehrojami ir ta buhschana, ka us scho traufu ari ir pretai-fiti schettri prasti almentini, kahdus us zeta atrohn. Laikam zaur to gribeuschu apsihmeht, ka kristigas tijibas pamats ir nabadsiba. To paschu apsihme ari tee wahrdi, kas us scho traufu ir ussihmeit, jo tur stahw rakstihis: „Hortanse Man-tschine pasneeds Deewam scho gresnumu un dimantus, kureus wina nefaja tahda pasaulẽ, kura wina atfazijufe, un dah-wina to gresnumu schai basnijai.“ Ari tas biskapa speeka lihkuunõ ir lohti gresni isstrahdohs un ar dahrgeem almeneem un dimanteem islikts. Leelahs, ka schee leelee dahrgumi pa Franzijas leela dumpja (revoluzijas) laiku ir tikufchi turee-nas preesteram ustizeti, kas tohs semẽ aprajis. Nahwe lai-kam buhs to preesteri pahsteigufe un tas buhs nomiris, eefam dabujis kahdam fawu noslehpumu pah aprakto bagatibu postahstihit, un ta tad ta lihds schim laikam bija semẽ usglabajufehs un ta faloht netihschus tika atrasta.

Darbi un tijiba.

(Statens Nr. 28. Belgiamõ).

So darbi ir ta meesa un tijiba ta dwehsele. Ka zilweta meesa bes dwehseles smird muhsu preekschã, mehõ to wairs newaram patureht sawã stapa, bet tahda meesa ja-eeroht semẽ; bet meesa ar dwehselti faweenota ir mums patihkama, peenehmiga un pee-draubfiga: tapat ari ladi darbi bes tijibas smird Deewa preekschã, bet ar tijibu (prohti, us Jesus Kristus dahrgu nopelau) tee ir Deewam patihkami un peenehmigi. Jo neweens newar ihsten labus darbus pasrahdohit, bes schis, patlaban peeminetas tiji-bas (jo tee wis tika smird un puhst, ka meesas dafas bes dweh-seles): tapat ari neweens newar ihstenu tijibu tureht, bes pateekgeem labeem darbeem. So lam feds apina wehl at-tauj kaut to slistu waj nelahrtigu darht, tam wehl naw ihstena tijiba un tamehr winsch paleel tahda prahã, wina zertba us

muhschigu dshwofchanu ir weltiga. Tapedz fawu wehl ohtreij-labeem darbeem ar ihstenu tijibu wajag buht faweenoteem ka meesai ar dwehselti.“ — Wirmais pee schahdas isstaidroschanas palika dohmãs, netõ ne-ateiza, tika kratija galwu un tãsschã prohjam eet. Draugs to redjedams, tam wehl peegahja loht un ardeewas dohdams, luhdsã, waj tas nahlofchu fwehtdeen ne-waretu pee wina atnahit, wajeemotees, jo tam buhschoht masã familijas weesbas. Tas to apsohlijees aigahja.

Nahlofchã fwehtdeenã schis draugs sawas weesbas fataisidams, lita isjept trefnu, bet jaw labi eestahwejuschohs zepeti, tomeh glufcht faldu, bes wisã sahla. — Kad nu schis draugs, kas bes tijibas, ar faweeem labeem darbeem zereja fwehts tapit, atnahja, tad fainneeks scho fawu weest laipnigi fanehmis, to luhdsã pee galda apsehtees un tam zehla preekschã to minetu zepeti. Schi tahdu fmarichigu zepeti eeraudsidams jaw preezãjahs, ka tas labt smekehõ, ta runadams, ka tahds zepets wixam ihst efohit peh-prahã; bet gabalinu nogreests un eefahjis ehst, winsch atih-jahs, palika dohmigs, un us draugu greesees, nofarjis teha: „Mihkãis draugs, Tu man zeena ar lohti fmarichigu un patih-lamu zepeti; zil smehtõs tas ari isstatahs, tomehr es to nebuht newaru ehst.“ — „Kas zepetim par mainu?“ draugs prohja. „Isstatahs, ka jaw pats teizi, ka tas patihlamãis un smehtõ-kãis zepets.“ — „No tas wiss pahids,“ wejis atteiza, „lad sahla ne graudina naw klast, un bes sahls tas trefnãis zepets naw nefas. Kad no ta to masãto fumofchu leet pee mutes, tad tas ir til preti, ka tuhdat jasptauj ahã. Stahde par to labu ze-peti! Kapedz tu fawu labu gaku ta est lizis famaitahit?“ — „Wareit, Tu tãsschib runãis,“ fainneeks atteiza. „Tas zepets ir glufcht bes sahls un tadeht, kaut jo patihlams un smehtõs is-stahõs, tomehr reebigs, ka nebuht newar ehst. Draugs mihtãis! Schis zepets ir bilde no taweeem labeem darbeem, ar kureem Tu leeles, ka ar teem ween warohit pilnigi debes eemantohit. Wix-reis Tu par manu isstaidroschanu paliki dohmigs un kratiji galwu, pee lam nomanija, ka manai isstaidroschanai lahga netizeji, ta-deht manim prahã schahwahs us schahdu wihst Dewim to pee-rahdiht. Nu lezi wehã: ka schis patihlamãis garichigãis zepets bes sahls it nebuht naw ehdamõs, un ir reebigs, tapat Tawi labi darbi bes tijibas Deewam it nebuht naw peenehmigi un ir reeb-igi, us ka jaw weza testamentẽ sikhmejahs praweeschã Besãjahs pehdejas nodafas eefahkuma perscha, un wehl staidra apustata Pahwila grahmata us Romeescheem eefahluma nodafas. Bes-dohit fawu: labi darbi tijiba dariti ir ka lads zepets ar sahli, ka wajag zepts. Ka schis ta ir smehtõs, ta tee ir labi un de-rigi. Sitadi nei labi darbi bes tijibas, nei tijiba bes labeem darbeem ir to wehã! Kas grih buht ihst kristigs zilwets, pee ta wajag labeem darbeem un ihstã tijibã buht kohpã ka mee-sai ar dwehselti, ka jaw wixureis Dewim to isstahstiju. Ari muhsu weza dseefma to paschu mahja:

Ta tijiba til tãsschõ war, kas Kristu dibinajahs; Bet darbi ween to nepadar, kaut ar zil braugi krahjahs. Scheem abeem wajag kohpã buht. Tapedz, kas grih pee Deewa Kuhl Sai tij un dshw tãsschi!

Waj schis us faweeem labeem darbeem ween pastahwedams draugs zaur schihm diwahm isstaidroschanahm ir palizis tijigs, tas wixam pascham sawã ferdã jãssina. K. E.

Par skunstigeem jeb pehrkameem mehselem.

Undele ar skunstigeem mehselem ari muhsu semẽ it ihfã laika ir ta peenehmusehs un ta usplautufe, ka Baltijas gubernãs ween par teem igada jaw wairã ne ka kahdus 20,000 rbf. isdoh, un tadeht gan ir nohtigi wajadfigs, ka mehstu pirzeji jo staidrafi mahjahs eepahstees ar to, kas pee schahdas pirtschanas wixwã-raz ir eewehrojams, lai tee fawu labumu kahrtigi sinatu aissch-weht un selmeht.

Kamehr wehl til reti kahds no masãjeem semtohpjeem sawus laukus zaur skunstigeem mehselem pahrlaboja, un tahdã wihfã sawas eenahschanas mehginaja pawãroht, tamehr ari wispah-rigi knapi fajuta, zil lohti swarigs lihdestlis un palihgs sem-tohpim ir skunstigee mehstli, bet ari zil wajadfigs ir, ka tohs pehrloht pa drohõchu zeku eet, un ka skunstigee mehstli sem ihpã

šas pabrandsiššanas jādabū. So plašāki lauki un pavisam semtohpības uplauššana un stāta mehslu truhfums ihšā laika semtohpjūs weentahrt ar waru passubināja, pee šchi islibdžetta ķertees un ohtrukahrt us to šahrt dohmaht, lahdā wihsē tee wee tam spēhtu eel pa drohšču zeku. Kā pee wišahm jaunahm eegrohščanahm, tā ari šche semneeki eefahstoh bija bailīgi, pirka šahdu majumimur tilai ismehgināšanas dehht un beidsohht tad spreedā pehz tam, tā wineem šchahda ismehgināšana bija isdeswufehs. Tā tad zehlahs daudh nepareisu spreedumu, jo wihs tas nedibinajahs us neschahbigeem, negrohšameem sinatnības pamaateem, het alahš tilai us azu mehra, kas šchini leetā tadeht ween jaw pawisam nepilnigš un nederigš, ka tee augli, kas no mehstohšanas ar štunštigeem mehstleem šagaidami, daudšreis atlez no tam, lahdā ta seme, lahdi tee mehslu, lahdš laiks, waj warbuht naw pa šlapju, waj pa daudš fauhs u. t. j. pr., het alahš no šahrtigahs un pareisahs isleatššanas, het tūras pat tee labakee mehslu tilai mas selmes usrahda. Pee tam ari naw truhfuschas šchahdas un tahdas usflawefšanas un wilinešanas, kas to leetu weht jo nekaidraku un raibatu padarija un beidsohht ne ween wišahrigu jufšhanu, het ari ne-ufstizibu zehla, zaur to dāšči het eemesta no mehslu pirščšanas bailīgi atrahwahs, kurprehi atkal ziti "us labu laimi" pirka, it nebuht nesnadami, to mimi ihpafchi peht.

Tā tad nu jaw 1875. gadā tas brihdis bija šahrt, kur wišahm šohm jufšchanahm nohtigi ween bija gals jadara un tadeht šcho leetu nehma rohtā Rīgas politehnikas ķhimiska ismekleščanas stanzija, tūras preeščneeks ir dožents Thoms k. Šchi sinatniska eefahde wišpirms eefahka zaur dāščadeem raksteem Wabžu walodā peerahdiht, ka štunštige mehslu, eefam tas pahrdohd un peht, ar ķhimijas palihbu ja-ismelle un janodibina, lahdas preeščš šahdu jeb labības augsšanas derigas dakas tur eeshā, un ta pehz tam tad janodibina wihu mehrtiba. Eri šcho noluhku šahrtigi waretu panahht un lai pirzejeem rastohs pilna drohščība, tad mineta stanzija isražija, ka neweenas laiwas lahdianu nebuhs us štahleri weht, eefam no ta naw nonemta prohwe, pehz tūras tai ismekleščanai janoteel, un la tas, kas pee tahš atrahst, no kohpmana pufes pirzejeem jadara sinams, preeščš tūra noluhka par štahtru šahdu ismekleščanu kohpmanim teel leezības-rakšis isdohts.

1875. gadā un wehlat ari dāščohs Latweešču laikrakstos šchi šwariga leeta kluwa pahšpreesta un tā tad iszehlahs neween- Wabžu, het ari Latw. awiššs dāščahdi štihdi. Mufšu peenahšums naw, isšpreest tūrai pufei pee tam taišniba, tūrai netaišniba, het to gan mehš newaram atšahrt nepeemineku, ka zaur šcheem štihdeem wiša ta leeta ir jo wairak isštahdrota un la ari Latweešču semtohpjūt wišahrigi ir šahlfuši atšiht, zil nepezees- štahmi waijadšigš ir, ka drohščība, to tee lihštam melleja atla- wihšibā un šawos nepilnigš ismehginajumš, ween weenigi ir šamelle us ta zeta, to sinatniba rahda, un tūru politehnikas ismekleščanas stanzija ir zehlufe. Šchis zehšč 1877. g. tā šah- luh ir lihšens palizis, ir wišeem jo ahtrati un weeglai šah- fneehšams, un tadeht aba mehš turam par waijadšigu, zaur wišeem Latweešču laikraksteem isštahdroht un semtohpjeem usrah- diht, ka ta leeta tagad štahw, lai ari wini šinatu, kas teem pee mehslu pirščšanas ihpafchi eemehrojams.

(Zurpmat heigums.)

Šauna grammatina:

Par meefas kohpščanu štobhlās.

Eemehrojami padohmi, pašneegti Štules-Peterupes 18. štoblotaju konferenčē no weenas tautas mihtotajas.

Matka 20 l.

"Gars štahw ar meesu cenaidā; Deems, palihšs wahjam karohht!"

Tā mehš dheedam, tā mehš luhšam; jo talps ir palizis par kungu, un kungs par kalpu. Pehz Deema lituma garam bij walohht, un meefar wai- kuleja buht gara mahjoktam un derigam eerohtščam wiša dšihwe, wiššs dar- wos. Ihpafchi štoblahm šohs šikums bija jaleel wehrā. Het tā tad štobhlās to isdaruščas? Par gara glihšibu gahdajufšas — ja wezu laiku nepeemi- nam — par daudš, par meefas kohpščanu par maš. Tadeht nekur til daudš mihtššanas naw manitas, la pee mahžiteem žilweleem. Mufšu laikš Anglu tauta ta weentiga, kas štobhlās par meefas kohpščanu pilnigti gahda. Wabž- ņemes štobhlās beheri nihšt ar ašim, ar krahšim, paleel ar laiku lihšt un greišt, to ilgal štobhlās bubbami, jo wairak. Kadeht? To no ta laita šahla eegu-

meht, kameht dakteri štoblu buhščanu usrahmahs ismekleht. Te nu airada dāščahds wainas: Behtki un galbi bija nederigi, gaisš štitiats ne tā zech- mōš, ihpafchi pehzpufdeenas štundās, gaismas par waj, štumas par daudš, waj par maš, no lohžetu isštunāščanahs neta. Rīgas un Zehrpates dā- tert peerahdiufšchi, ka mufšu pilāšehru štobhlās wišas peeminegas kaites un wihu wainas tai pašā mehtrā atrobdamas. Het to tad dakteri nešajiru, ja wiat mufšu lauku štoblas amellehtu, kur beheri beenu un nakti paleel mah- židamees, ehšdami, dšiwodami un guledami, tur no lufššanas negrih ne šinahht, (waj tad štitiats paleehht?) un ja guretu par gaisa štunāščanu gahdahi, ne-efpehi, tadeht, ka wiša mahjšas buhščana newatani. Tahdas mahjšas ir aišgaldas, het ne štoblas. Ja nu tahdus aišgaloneefus wifu ne- beht bako ar fauru baribu, ar kuliti, tad par maš gadeem, seemu un wa- faru štobla paleehht, no meefas isštunāščanas isfargorees, kohpšis gatams. Wabžsemē no šinta štoblotu jauneku šihai 20 der šaldatš. Tagad katwišā štoblas šahrtir peehahšias. Ja preeščjigas mihmes tūhts, tad maš preeča preeščwofim.

Lai nu tā nenoteel, lai neweenš beherš ne-eeet bohā, lai wišt, to Deems zehijis, nahht un paleel pee pilnas meefas un gara weelības, tad jauna gra- matina šarāšlita „par meefas kohpščanu štobhlās.“ Šche ir eemeh- rojami padohmi neween štobhleštareem, het wišem, kas beherus audšina, tam par štoblu buhščanu šalina un šarabehjabs. Pehz šohšs grammatinaš jaleel wehrā štoblas-nams, uturs, meefas isštunāščanahs, ihpafščana weelības labas, weelības kohpščana un štinitas ahtrēščana. Pehdigā nodahā runa par diwi šwigham šahrtigam: par šahnu un par azu štimitu, un tā lai beherš patš no štinitas isfargajabs. Šarēmit, ka wišt padohmi weegli ir isšarami un ka waloda ir wišeem šarohšama. Peelšimā parahda, ka beherneem šita bariba štobhlās pašneefama un žil wina matka. Tahdas grammatas mums lihšš štun naw bihts, ja zaur wihu weena weeniga šaite šurū, šurūm šahfus, tad jaw rakšitajš pēderetu pee wišleelakeem Latweešču labdaritajeem. Tadeht lai šoh padohmeeku šewim eegahda- jahš neween štoblotaju, het ari wišt šaimneht un walšis preeščneeki, wišt, šam Deems beherus utižejis, waj meehgus, waj weentus, šinadami, ka mums par tūru beheru buhs atbilde jadohd. Tam, kas šarūjis: kas weenu no šaem wišmahšateem usnem, tas mani usnem.

Uš papihra jaw daudš to war šarāšliti. Tā dāššs warbuht šarūis. Ta- deht weht peeminešču: Šchee padohmi jaw dšihwe par ritigeem parahbtju- šchees un daudšiem palihšesjufšchi un tadeht Štules štoblotaju 18. konferenčē pašneegti. Preeks dšihweht, ka Šuhmateešt ir žihtigi us šarāščanu. Weena augšt žentijama tautas mihtotaja tohs pašneegti, Šultes šeehnabte, „kas mahš meitas audšinahht“ tapati, šam šemneeku šleegni naw par augšu, un šemneeku greesti naw par šemeem, lai waretu wišprietatā kalpa šewinat palihšehht šahpes rēndehht un wahšis šehšliga Samaritara prahtā dšehdeht. Tadeht šarūis Wīrai to gohdu dewuštā, Wīrai par walšis mahš štah- dami. Augštala gohda wahra es nesinu. Šhšs palihšs mums tilai no teem war nahht, kas mufšu dšihwi un mufšu šaites pašš. Beemēmim to ar pateizibu un wehškim, lai katra leela mahš paleel par ihšu walšis mahši. Uš to lai Deems palihšs!

J. B.

Grammatu šina.

Mupat šita manā driku namā gatawas un dabujamas wiššs Latv. grammatu bohhdš šchahdas jaunās grammatas:

Krištus draudšes farsch ar paganeem. Latwištī no G. G. Croon. Matka 50. tav.

Pingerohšs. Latweešču walodā pahrtulohšis B. Bruhs. Matka 10. tav.

Wabaga ehrgelu-špehletajš. Latweešču walodā pahrtul- lohšis B. Bruhs. Matka 5 kap.

Grūst Plates.

Waudas papihru-žena.

Rīgā, tai 15. Jūli 1877.

Papihri	prahtja	matkaja
5 procentes infščiprijas 5. šerijas no 1854.	—	rubl. rubl.
5 " pēhmiju bihtes 1. emišijas	206 1/3	" 206 "
5 " " 2 " "	206 1/4	" 206 1/4 "
5 " Rīgas namu štibu-grammatas.	—	" " "
5 1/2 " štoblotu štibu-grammatas.	—	" " "
5 " Wiošemes štibu-grammatas (ne-ufšat.)	99	" 98 1/2 "

Cepirščšanas ženu-rahditajš.

Rīgā, tai 15. Jūli 1877.

20 garnitjas ruoši matka — r. — l., kweešči — r. — l., meešči — r. — l., aušas 1 r. 50 l., greku putraini 3 r. 50 l., aušu putraini 4 r. 50., meešču put- raini 2 r. 60 kap., širni — r. — l., karupēki 1 r. 20 l. 2 1/2 pubi rupji rušu-milti matka 2 r. 50 l. un — r. — l., kweešču-milti 5 r. 50 l. 1 puds šweesta matka 11 r. 50 l., lihšs 12 r. šeens 60—75 l., šalmi — 60 l. 1 ašš (7 pehdas augsta un plata) behrja-matka matka 5 r. 50—60 l., behrju un alščanu-matka — r. — l., alščanu-matka 4 r. 50—60 l. preešču-matka 4 r. 50—60 l., egku-matka 3 r. 60—70 l.

Rihš 15. Jūli pee Rīgas atrahfufšchi 1711 fugi un aišgahjufšchi 1619 fugi.

Atšibedams redaktors Grūst Plates.

Sludinaščanaš.

Beribas beedriba.

Nomira tai 4. Juli A. S. Schulze N 582/54. Preečkneeziba.

Miņas zeeniņas pilsēhtu, muišču un valsts polizejas zaur ščo it laiņi teel luhgtas, teem zaur Keisarištu Widsemes Kameral-teešu te perakstiteem biletneekem, tā: **Mitel Ohsolin, Karl Sirnit, Zehlab Wahwol un Mitel Breebe,** kur wini atrastohs, to smagt doht, ta, ja wini labdu reis šwā lailā no šchahs walstes gribetu labdu palihšību dabuht, ta to wini nedabus tadeht, ta wini tagad ahrpuš šchahs walsts, šawu labumu weent wehrā nendami, dišwo un šchāi walstei pa-wisam nerahdabš.

1. **Kalemal** (Riņas kreisē un Sigulbes draudis) walsts-waldbā, 14. Juni 1877.

Walsts wezafajs: **A. Lindia.**

Walstas seminari ismajziņšchēs fshlotaji, kuri webletohs weenā Mshkiles pagasta fshlā ohtra

fshlotaja weetu

peereent, tohp zaur ščo usaižinati, tani 26. Juli š. g. pulstien 2 pehz pufdeenas pee Mshkiles pagasta waldbas, waiabšigahs leezibas sības ustrah-doht, deht falihgšchānas peebiltees.

Mshkiles pagasta waldbā, 12. Juli 1877.

Pag. wezafais: **J. Kahrfling.**

Salas pagastam waijaga fshrihwera.

Šchis weetas griberaji pehz leezibahm 25 gab. wezi, šinatibās wimajaf kreis-fshlās zaurgahju-šči, jeb bijušči fshrihwera, tomehr to šinatistās mahzibas mehrā, tohp zaur ščo usaižinati, fanahšt fšchitan š. g. 5. August.

Salas pag. walde, Riņas rahst ihp. aprinkš, 5. Juli 1877.

Pag. wezafais: **J. Zena.**

Walihgu fshlotajš,

las Wahju un Kreemu walodi un dšedāschān behrnus proht mahziht, preečkš Opekalna draudses fshlās teel mellehtis. Šapereizahš minetā fshlā pee fshlotaja **C. Müllera** personisti 25tā Juli š. g.

Sawenes walsts (Zehfu kreisē, Kaudohnes dr.) melle walsts-fshlotaju.

Walstas seminarišt, las šchini weetā gribetu estah-tees, lai peeteizahš pee Kaudohnes fshlās waldbas, pr. Zehfm.

Gohdigs uštizams pušis,

nepezejees, las war labas leezibas-šhmes ustrah-diht, war darbu dabuht manā drik-namā.

Ernst Plates.

Emmu-tantohris atrohahs **Stahre-uu-eelā Nr. 13,** ee-eešchāna zaur sehtu pa labo rohtu. Luhtšū, lai tahdi seewesfšči, las emmu-weetas melle, pee man peeteizahš un šawu pašt un behrna krunstamo-šhmi lai prenef.

Molluth,

tantohra preečkneezē.

Behrni,

fehni jeb meitenes, kuri šchejeenes fshlās apmelle, atrohē kosti un dšhwolli Peterb. Uhr-Rigā Keep-neeku-eelā Nr. 21 pee **Wahlsw.**

Diwi pensjoneeri, wimihštati meite-nes, atrohē laiņnu ušremšchānu pee kreemas fshlās-darbu ušraudšchānas pee **J. C. Grewe** Peterb. Uhr-Rigā paga-riņatā Dšrinawu-eelā Nr. 13.

No pensjones atwehšchēs. Riņā, 15. Juli 1877.

Driķehis un dabujams pee biščū- un grahmatu-driķetaja **Ernst Plates,** Riņā, pee Behtera bāimjas.

Apteeķa-atwehrišana.

Zaur ščo šinjam, ta ešam treščdeen tai 13. Juli š. g. atwehrišči weenu nodakās (šital)-apteeki uf Ima Weišču damja Nr. 1b, von Sengbuscha namā.

Riņas pilsēhtas apteekeri.

Behrni,

kuri šchejeenes fshlās apmelle, atrohē it laiņnu ušremšchānu pee zeešchās fabrikas ušraudšchānas fshlās-darbēs, Peterb. Uhr-Rigā Smilščū-eelā N 44, Wunderliča namā pee mad. **A. Freymann.** Naudas weetā teel ari dāščadas ehdamas leetas pehz tirgus ženas aprehšinatās.

2. **lihdš 3 fshlās-behrni**

war ihpaščū istabu, kosti un apturinaščānu un ap-deeneščānu dabuht Peterb. Uhr-Rigā Nikolai-eelā Nr. 23, bohde pee **Karl Grauw.**

Jeen. Widsjemneeku un Kursemneeku šaimneekem un buhšwaneem zaur ščo šinju, ta pee man ir dabujamas wifadas atšlehu-kaleju leetas, tā: **trellini, atšlehgās, enges, zepščū-krāhines, lohgu- un durwu-apsštami,** bet it ihpaščū škun-šigi un štiri taištās atšlehgās preečkš šehšim, magāšhnehm un šigu štaleem, las ir ihpaščū no leela šwara, kur tagad tēl dāušt to šigu-šagtu un žinu warmahšt atrohahs, las gluhne kur it waretu eelauftees, — tā ari wifūs atšlehu-kaleju amatā preečkšā nahšomūs darbūs, paščā fabrikān par ihštī lehtāhm ženāhm. Par šipru un labu darbu galwoju, tomehr ta wifš manā darbnižē teel sem manās ušraudšchānas šagatawohš.

C. M. Schmidt,

Rungu-eelā Nr. 18, neahšu no Riņas. Bolderejas dšlšs-žeta bahnušča un grahmatu-pastes.

3. **Semkshpeem**

pastnoju, ta manā tantohri **Selāžē** war dabuht ir **H. Thomson** š. fabrikas kaulu-miltus un super-fosfatu un ari abšjemes superfosfatu par meh-remu ženu. **J. Kulle** Sališmunde u. Sepkull. 2

Gohdigs pušis

war peeteittees **H. S. Borchardta** miltu-bohdē.

Jurgumuišča (pee Zehfm)

labs kweeščū-alus, wešelās un pufumzās, dabujams.

Kara landfahrtes

latwistās, ohtrā pahššaidrotā ihewimā, 25 kay. gabalā, dabujamas **J. C. Kapteina** grahmatu pahdohtawā, **Celšč-Riņas** teelajā Kaleju eelā N 4.

No manās Jelgawās Uhr-Rigā, (Pahrdangawā) III. kwartālā Dohrnatalnā sem polizejas N 49 atrohnamās fabrika gruntes ešnu nodohmajis to pee Baufstas šchofejas un Wehšštinawu-eelā atrohnamo gruntesgabalu no labahm 9000 kwadratu ašim pahrdohht waj wifu jeb pa datahm. Pirežēt war pahr to klastakas šinas dabuht manā fabrika tantohri jeb **Ernst Plates** š. drikū namā.

Linu- un pakulu-dšijas

wifōš mumarōš teel pahrdohstas

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Riņā,

leelā Pils-eelā N 1, preti birščas namam.

Walts wepris ir Keisara dahresa walt-neekam tai 12. Juli š. g. no dahresa išspružis. Gohdigs šanehmejš teel mihli luhgtis, to pret labu pateizibas-ahgu nodohi Keisara dahresa waltneekam.

Weldereem par šinu.

Weena damšmašchine ar masu ihpaščūmu tahdā Riņas weetā, kur šipra pee-eešchāna, ir lehti išh-rejama, un ari pahrdohdama ar masu eemāš-šchānu. Klastakas šinas **Celšč-Riņā** masā Smil-ščū-eelā Nr. 7.

Diwi labi darba-širgi, ihpaščū preečkš semehm, ir pahrdohdami Mašt. Uhr-Rigā Keepneeku-eelā 47.

Riņas Latweeščū beedriba.

Šwehtdeen 24. Juli š. g.

isbrauščhāna šalumōš

Dohles muiščū.

Išbrauščhāna no plohtā šilta ar damšfugi un peefetahm laiwahm pulstš 8 no rihta; apatal drauščhāna pulstš 8½ wakarā. **Makša** beedreem tā dahmahm 60 kay., behrneem 30 kay., šweščheem 1 rubli un teem, las Dohlē peedalāhs un lihdš ne-brāiz, 30 kay. **Kahrtības** komišja.

Pawafaras beedriba

ifees šalumōš pehdeju reiš ščini g. tai 24. Juli pulstš 9 no rihta uf **Waldšleschena Dauder** un beedra **K. K. dahrsu,** kur ihpaščū preečkš dan-žoščānās grihda estāstiaž; apatal nahtš pulstš 9 wakarā. Beedreem teel atgahdinahšt, ščo išeščhānu wehrā šit, ta ta nenoteel tēl ween preeku deht, bet la ar to waretu atrālnehm un bahrineem ašaras šchahweht un šehras remdeht, lam mihtī tehmī un gahšneeki sem šalahm welenahm duf. — **Makša:** beedru kungeem 30, kundšehm 20, nebedru kungeem 40 un kundšehm 30 kay. Ša tani denā leetains laiks buhtu, tad ifees nebedu wehlatu, tai 1. August. Beedru fahretes ušrahdamas. **Preečkšneeziba.**

Beribas beedriba.

General-sapulze

tai 17. Juli š. g. pulstien 1 pehz pufdeenas. 1. Preešhm.: Tani deenā taps ari makšāchāna preti nenta. **Preečkšneeziba.**

Mas-Salāžē Waltenbergu Ohre

31. Juli š. g. no pulstš. 5 pehz pufō.

dšeešmu konzerte

un pehz tahš weešigs-walars ar danžoščhānu pee labas tauri muštās šarā cewainoteem par labu.

Gariga un laiziga konzerte

no Keeferes dšeed. beedribas ar **W. Pechalgas** wihru-tora laiņnu palihšību Keefere 31. Juli š. g. Sahtums pulstš 3 pehz pufō. Genahšums preečkš cewainoteem kara-wihreem.

Cefarkani dšeltens

aitu-šuns

(špizis-šuns ar lapšas galwu), ir uf Lubahnes leezēla lihdš Riņai pašudis. Teel laiņni luhgtis, to pret labu pateizibas-ahgu nodohht Peterb. Uhr-Rigā leelā Kaleju-eelā Nr. 14, jeb Stohpin-mui-ščas pagāšā-namā.

No pirkščhānas lai fargahš.

No polizejas atwehšchēs.

Te flahht peelikums ar sludinaščhānahm.

Sludināšanas.

Barjūn.

Wifāhu muišū- un pagastu-walderbāhm un buhwmānu fungeem peebāhwaju.

wislabako baltu lohgu-stiklu (Cafelglas)

un

Sakstius,

las teel fagatawoti manā peh; wifāunāteem atradumeem piinigi no jauna pabūtāpītā un sawā pasrab-
dāšānā trihšāhrtigi pawarotā stiklu-fabrikā Waldenburg, netahlu no Rīstlawas leelzeta Jaunpils
draudē peē Rīges-muišāš (Gustawaberg),

kastēs un pa weenai ruštei,

kā ari uš īpāšāhu apstelleschānu tabdā stiprumā, kā wehlabā. Kad wairak uš reisu nem un ja wehlabā,
teel weščānās malfa šāē wiflēstak nodingeta un uš wifattāhtalahm weetāhm nofūhtā. Wifās ušboh-
tāš apstelleschānās teel rittigā laišā un ušizāmi īsaritās no

Louis Greiner,

Wahju adrese: Waldenburg pr. Wenden.

stiklu-fabrika īpāšāneekš.

Peterburgas kaulu milti,

it smalki milti un labi wairak, īf slawenalahs fabrilās. Saturs 28,21 procentēs fosfor-šāhbes un
slāpēkka 2,74 procentēs.

Langdables superfosfats

12,27 kuhšdamās fosfor-šāhbes.

Rīnetee štunšs-mehstī ir no Rīgas politechnikas īsprohwert jeb analīseereti un katriš pīrzejš
war beš fewiščāš malkšāš, kad 30 pudus weenā reišā pehet, tohs politechnika līt īsprohwert. Galwo-
schānās sīhne teel līdš dohta. Dabujāmi peē

J. Martinsona, šāhsbohde,

Peterburgas Ahr-Rīgā Kalku-eelā № 8 peē Wīdsemneeka, tapat ari J. Freimāns pak-kambarī taš pa-
šā eelā № 20 peē M. Būšā.

Sinder-eelā Nr. 17, Rūeža namā.

Zaur šāho laipni sīwojān, tā ešam taš 27. Janwarī šā. g. atweščushtī preekšā sawā

tabakas-, papirošu- u. zīgaru-fabrika

īstrahdāhumeem šāē Rīgā pahēbohščānās-weetu. Šāho muhšu bohdtī saweem zeen. anbeles-brāugeem
un zeen. publikai uš to labako eeteikdami, kuhššam, to līdš šāhm mums dahwatu ušizību ari šāē
jaunā weetā pašāhwīgtī uštureht. Ar zeemīschānu

A. N. Bogdanow un beedris,

Peterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17, Rūeža namā.

Apāšāh pašāhu eerāstu pahīrandīschānās,

kā ari sīmtu rublu prehmiņas apfohlīschānu

un trihšāhrtīgu atlīhdīnāschānu, tad peerāhditā masal wehrtība, pret apgāswotu saturu, no

Backarda superfosfateem

augstgrāhdīgu, masalgrāhdīgu un ammoniakalīnās

jaw pahri par peezpāšmīt gabeem muhšu semē pašīhtāmi un eekšāh bruhles par labeem atrāstī. Krāhšums peē

P. van Dyl, Rīgā.

Superfosfatu,

labu fausu prezi sīprās kulēs pahēdohd par lehtāhm zenāhm

F. W. Grahmann,

Rīgā Nikolai-eelā blakus štrehneeku-dāhšam.

Šāē laišā notīkē īshohščānā tabē

XXXIX. loterijas,

Peterburgas bahriņu-nāmeem par labu, kurdš
5000 behmī teel lohpti, kā ari par labu fāhm peē
šāē nāmū kōnseilā (pābohūmēs) eeteikstāhm emeritāl-
lāfēhm no wīšeem Kreewījāš bahriņu-nāmeem.

Pawīšam 500 winneštī,

no kureem tee leelāte ir:

Weens winneštī, 225 mahz. fudrābā no
84. prāhwēs, weenā galda- un tehjās-
serwīše, wehrtībā 8000 rbl.

Īščetri winneštī katriš 1000 rbl. leelš 4000 "

Dimt winneštī katriš 500 rbl. leelš 1000 "

Pāhrejee 493 winneštī pašāhw īf jeltā-
un fudrābā-leetāhm un no Wīsaugstāki
dahwīnātāhm wehrtībās-leetāhm, par 14000 "

Pohšāhu skaitlīs ir uš 50,000 nolīkts.

Zena par weenu lohšī īštāifa 1 rbl.

Lohšes īf dabujāmas Peterburgā bahriņu-nāmū
kōnseilū kōnjelešā, Rāfones-eelā taš nāmā № 5 un
magāšhēs un kōnditorījās, tad wehl bahriņu-nā-
mēs dāščādās wāššā pīrsehtās tā ari guberņas
kōnjelešās: Rēhwēl, Rīgā (guberņas awiščū re-
dāktīšā) un Jelgawā.

Īshohščānās beena tītš sawā laišā laihrakstīdē
daritā sīnāmā.

Winneštī tītš tītāi wešelu bīketu ušrahdītājeem
īshohšt.

A. Kamorina

1 Kauf-eelā Nr. 5

maunfaktur-prezū krāhuma

īspāhdohščānā

no treshdeenas 29ta Jūnī fāhloht un nahloščāš
beenās no pulkst. 9 rīhtā līdš pulkst. 2 pusdeenā.
Administrācija

Woldemar Krögera

pak-kambaris un pehrwū-bohde

atrohdašs Peterburgas Ahr-Rīgā Kalku-eelā Nr. 21
peē Gāišmīnā eebrauhščānās, peedāhwā par lehtālo
zenu, zūturū, kafēju, tehju, miltus un baltu
zūtur-šīhropu, kā ari foršus, īpītīščāš, zīga-
rus, šwejes un seepes par fabrika tīrgu.

Richard Thomsena

kaulu-miltu un superfos-
fātu fabrikatī

no pašīhtāmā labumā īf peē manīm dabujāmi Pe-
terb. Ahr-Rīgā, Kalku-eelā Nr. 12, F. Wīščke.

Walsams pret plauščāhm un
matu īskriščānu.

Šāhšs šāhles, las nelāhdū šāhdtī nedara un to
jīt dakterī īsmellešūšāhī un par labāhm atrādūšāhī,
padara, tā plauščāš wāivš nerohnāhs un tā matī ne-
īskriht. Ari tur, kur pehš galwās-īštūmā plīkās
weetas bījūščāš, atfāl no jauna matī aug, kad šāhšs
šāhles īlgaku laiku bruhle. Las īf dabujāms peē
A. D. Werbīhty, Behwer-eelā № 6.

Masa muišā,

īščetri werstī no Rīgās
ar 94 puhraweetāhm
ītin labāhm plawāhm, 40 puhraweetāhm tih-
rumā-semes, dahriņu, ganībāhm u. t. pr. teel
(wāj ar wīšu wāiļādīgu fāimneežībās-inwēntāru jeb
ari beš īnwēntāra) deht gruntš līngā aīzeloščānās
uš ahršēmtī, wāj no Wīkteem šā. g. jeb ar no Zū-
geem n. g. uš seščēem gadeem uš rentī īshohštā.
Tuwāšs sīnās īf dabujāmas Schwarz-muišā
peē Rīhščū-ēšera.

7 Lūhra un Jimmerthala 7

leelafais Krahjums

schujamu maschinu,

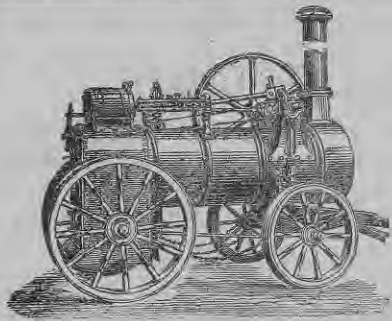
Rīgā, leelā Smilšņu-eelā Nr. 7.

Schujamas mašines preekš strohdereem, kurpneekem, sedleneekem, zepurneekem un preekš familijas-bruhles is tahm slawenatahm fabrikahm.

Kā gluschi jaunās un ihsti derigas strohdere-mašines, ar kabhām un rohkāhm dšenas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaišchanu, kas wehl ihds schim naw bijs.

Par wifāhm mašinahm mehs wairaf gadus pilnigi galwojam un preekštam bes maksas us pageh-reshānu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram virzejam pamahzishānu wina walodā drufatu lihds.

R. Garrett un dehla

wifu wezafais, 1778. gadā Anglijā atwochretais fabrikis preekš semdohpu mašineshm, peedahwa reizamās labi pašhšamas

lokomobiles

damškulamas-mašines

wifds leelumds no 4 lihds 10 firgu-frehta. Lehta-
tas jenas. — Wiflabals norunās. —

Wifweeniga pahrdohshanas-weeta

pee

J. W. Grammann, Rīgā,

Rikolai-eelā blatus Strehlneetu dahšam.

Biegler un beedris

Rīgā, leelā Pils-eelā Nr. 19

pahrdohd

superkostatus,

kaulu- un kali-mehslus

sem

Rigas politechnikuma ismekle-
shanas stanzijas kontroles,

kas virzeem no wairaf neta 3 birkawu bes maksas
prikto preekšu prohwi analizeere (pahrbauda).

Krahki Kamarin,

wrena bohde Geksch-Rīgā Rihter-eelā Nr. 17 un
ohtra bohde pretim rahtušāhm us stuhra
peedahwa wifsem pašhšameem, draugent un an-
dehnanem ihsti lehti zufuru, tehnu, kafeju un
labus Maštawas mitlus. Tad wehl preekš
wiluas-, sishda- un dšiu pehrweishanas peedah-
wajam kojshenile pehrwi un kojshenile-salwi,
anklinu, schidru un fausu sarkauā, rosi, jalu
un silā, silum-sahles (indigo), pilu pehrwi, sil-
akmeni (Wausstein), kofijas-bruhnu un wifas
zitas pehrwes ar wairafsigo pamahzishānu kā ja-
bruhle, Angleschu un Hollandeschu peca-pulweri,
Korneburgas lohpu-pulweri un weselibas-bal-
samu, likwera drapes, petroleumu wahtes un
bleta tannās, seepu-sahles un daschadas mah-
leru-pehrwes, laku un firniju. 3

No jenzures atwehlehts. Rīgā, 15. Juli 1877.

Drehts un dabujams pee bilshu- un gramatu-drehtetaja Ernst Plates, Rīgā, pee Behtera bajnijas.

Mushtu wifuleelafā

Baltijas dseedataju

wifnu pagrabā

turam mehs neween tohs wifu labatohs ahršemes, bet aridjan tohs slawejamohs
Kreewšemes tibrohš wifnus no skaidrahm wifna-kohku ohgahm, un
wehl dandš zitadus gatshus dšehreenus, kā Spaneeschu bischofu, rumu, kon-
jaku, araku, porteru, schampanseru un wifadus punschu dšehreenus no
muhšu pašcha, zaur augsta Keisera waldischānu apstiprinata punschu fabrika, un
pahrdohdam par to wifu lehtalo zenu jeb maksu.

Louis Lundmann un beedris,

blakam tai wifuwezafai un gruntigai J. Redlich Engeltshu magashnei.

Ta pahrdohshanas weeta preekš Kursemes no wifsem muhšu wifnadsh-
reeneem par Rigas zenu ir atrohnamā Jelgawā pee F. K. Klein tunga
apaksh tahm kolonadehm.

Arklus

no

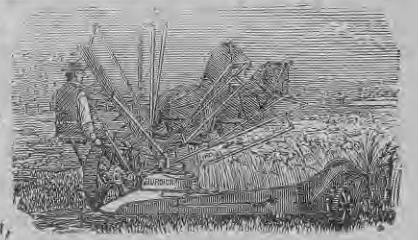
kohta un dšelses,

kā:

Adlera,

Hohenheima,

Angleschu un Suedru,

„Buseie“

Amerikaneeschu jah-
les un labibas-plau-
jama mašine,

kulamas-mašines ar stitehm un ftejeem, labibas-tibreishamāhs un efektu-
mašines, Ruston Proktora lokomobiles un kulamas mašines pahrdohd

Biegler un beedris,

Rīgā, leelā Pils-eelā Nr. 19.

Janna mahja

us kabhās 400 kwadrat-asu leelas grunīs, atrohdahs
Maštawas Wbr-Rīgā, ir par to nenohdngējamo zenu
no 3700 rbl. ar 700 rbl. eemāshu pahrdohdama.
Tee, kam paritohs šoh mahju pielt, teel luhati,
lai jawas pilnigas adeses nohdohd Ernst Plates
tunga driku-namā pee Behtera bajnijas. 2

Mahjina

ar 500 kwadrat-asu leelu grunī ir sem labeem no-
shgumeem lehti pahrdohdama. Maštawas šinas
Mašt. Wbr-Rīgā Lehger-Polisadu-eelā Nr. 43 un
45, ta eela, kas eet no Schandarmu stakem us jau-
neem brikw-lapeem, pee Treis Behring. 1

Mašines miishā pee Rigas teel eeksh „Sch-
lains“ 1850 kubrawetas plawas us puf-
feena un par nauwu i-dohstas. Maštawas šinas pee
miishās waldisshanas. 1

Ruga-pahrdohshana.

Weena Baltischories ohstā atrahdamāhs Briga,
kas lihds schim yimā Mašt braunza, leela 60 Kreewu
lastes, ar wifu buhdānu māntu un diweem an-
tereem lihds ar fehdehm, teel no brikwās rohtas
lehti pahrdohda. Maštawas šinas pee Kaufmana
Th. Sabian, Baltischorie. 2

Grunts-gabals, 816 kwadrat-asu leels, lihds ar
2 dšhwojamāhm mahjahm, wahgufi un firgu-
stali un karpupeļu lauku, ir Pahrdangawā aishelo-
shanas deht lehti pahrdohdams. Maštawas šinas
Geksch-Rīgā, leelā Kaleju-eelā Nr. 32, apakshā. 1

Kabatas gramatina ar nauwu,

kas Peterb. Wbr-Rigas Aleksander-eelā J. Metz
pshz wulkt. 6 no wātara atrasta, dabujama pee
wez. Jāhna drauwes mahjitate Weyrich, Uhdens-
eelā Nr. 11. 1

No polizejas atwehlehts.

Bleschu nodohms.

Mums fawu stahstianu eefahloht ja-atflatahs kahdu pahri gadufimts atpakal us pehdejeem Wahzemes 30 gadu kara-ga-deem, zaur kuru wifas Wahzijas leelakahs pilsehtas bija pa datai gluschi nopohstitas un wehl nemitedamahs kara-breesmas jo prohjam plohsijahs, daschu flaisiu pilsehtianu un turigu fahdschu gruweshds aprakdamas. Neri titai kahdas fenlaiku staltas pilsehtas atrada kahdu flaisiu dshwolkli jeb ari kahdu ar fawu flaisu tohrii us debefim pazeldamohs basnizu. Wef tam wifis pa leelakai datai bija pelnds pahrweshs, ta ka wehl gadu-defmiti wareja pa-ek, kamehr zilweku un zitu leetu truhkuma deht us tuffchem platfcheem wareja faunus namis usbuhweht.

Trihs gadu laika (tas bija no 1620ta lihds 1623scham gadam) nahja leela nelaima pahri wifu Wahzemi zaur kahdu naudas miheju, kas Braunschweigā eefahla riklotees un kas wiltigu naudu, 4 un 8 graschu-gabalus taifija. Zaur schahdu naudas wiltneeku daschs labs pasaudeja fawu naudu, kad winsch dahlderis ahka nauda pahrmihja.

To riktigo naudu tahdi bleschi prata drihs fawds nagds dabuht un preelfch kahda leelaka noluhka usglabaht; andeles darifchanas tadeht nebija zitas naudas ta tilai wiltiga. Kam kahds dahlderis wehl bija, tas wareja drohschi us tam palautees, ka par to 8 lihds 10 un pat wairak gulschus dabuhs. Zaur schahdu wiltu naudu wifas ehdamas leetas bija gau-scham dahegas palikuschas. Pee scheem tahdem wiltneekem peedereja kahdi diwi, tehws ar fawu dehtu. Balduins Weinsheimers (ta to tehwu fauja) bija drihs pehz 30gadu kara is-zelchanahs palizis zaur naudas-mainifchanu par bagatu wihru. Winsch bija sinajis pirmohs kara-gadus labi leeta likt. Gefahkuma winsch wehl nehma pussihds gohdigas prozentes; bet kad wina dehts Filips pahrnahja mahjas, kas kahdu laiku pee daschadeem kara-pulleem bija lihdsā daujjees, tad tas to rik-tigo un ihsteno wiltibas mohflu lihds ar wifceem pamateem pahnefa mahjas.

Tehws un dehts nedarbojajs tilai ar naudas-mainifchanu ween, bet ari ar wifadahm metata leetahm, kas til atgadijahs. Daschs labs jaw runaja, ka tee abi afins-fuhzeji (ta winus gandrihs wifis tureenahs laudis fauja) ar fudraba raktuwes pahrfinatajeem stahwoht wiltiga beedribā un ka daschs selta un fudraba gabals atrohdoht weetu Weinsheimera pagraba. Lai nu buhtu ka buhdams, tad tomehr tee bleshibas lihdsdabneeki to leetu gudri apflehpa, jo flaidri wineem no tam nelo newareja peerahdiht. Warbuht wini buhtu wehl ilgi fawu slepeni andeli us preelfchu wedufchi, kad til kauschu dusmas un eenalds winus nebuhtu speedis, pascha naktswidu fawu dshwolkli at-fraht un behgt; wineeni tilai ar mohlahm isdewahs no kauschu atmeau sweefchanas wehl isglahbtees zaur behgchanu.

Wifis tas bija kara eefahkuma notizis un jaw ilgu, ilgu laiku Freibergas pilsehta no teem abeem netika wais nekās dshdehts, tilai to dabuja sinah, ka wezais kahdus mehnefchus pehz tahs behgchanas esohht sweefchumā nomiris. Weinshei-mera mahja, weena no tahm gresnakahm pee turgus platfcha, stahweja ilgus laikus tuffcha, tilai kahds wezs firmgalwis tur wehl mahjoja, kam bija usdohts, to mahju peeraudfihht. Sawu mahju pahredoht tas teem ihpaschneefem wehl nemas nebija prahta mahjis. Filips Weinsheimers (prohti tas dehts) pa-wehleja fulainim, kas tilai bija tas weenigais, kas no wina

kahdas sinas ar wehtuli dabuja, lai to mahju neweenam ne-pahredoht un ja kahdi pirzeji atgaditohs, tad wifus atrai-diht. Winam laikam bija kahds noslehpums pee tam, jo ta mahja winam pa to laiku neweenu grafi ne-enefa; bet dauds wairak turpreti winam bija isdohfchanas deht tahs.

Ta jaw kahdi fefchi gadi bija no Weinsheimeru aishgshchanas aishgshufchi un deefgan gruhti bija pa to laiku ta weza kalnu pilsehta tikuse peemleeta no kara breefmahm, bet eenaidnee-keem wehl nebija isdewees wina uswareht. Bet pehdigi wi-nat bija ari tahs breefmas ja-eepahfshahs. Tai sta Otto-berī 1632tra gada keisara karawadonis grafs Gallas ar fawu kara-pullu aplahet dausidamees un laudamees, lauptdams un dedfinadams uswareja Freibergas pilsehtianu. Bet weena leeta bija, kas tahs pilsehtianas eedshwotajeem wehl wairak nepa-tifchanu darija, prohti: lihds ar to grafu bija ari tas eenih-stais Filips Weinsheimers eeradees un atkal fawā weza mahja eefohrteljees.

Gefahkumā dohmaja, ka winsch ta nahjis ta ari lihds ar teem kara-wihreem aisees, to pilsehtu astahdams; bet wini wifis bija wihlufchees, jo tam tahsi un ilgi zelojuscham Weins-heimeram bija atkal patizees fawā tehwa pilsehta un dshim-tenē us dshwi nomestees. Kad grafa kara-pulle aishgahja, tad Weinsheimers palita atpakal un eefahka fchur un tur fawu mahju atkal igreshoht us tahdu wihsi, ka neweens schahds naudas truhkuma laikos newareja winam palat dariht. Gait daschs nabags wina augstprahribu un bagatibu eenihdeja un daschs lahstis tika likts us wina mahju; bet kad winsch fawu wezo naudas mainifchanas amatu wais ne-ufnehma, bet til fawu eekrahto naudu tehreja, tad ari wifis palita klusu. Ne-weens ar wina nekahda draudiba ne-eelaidahs un zita drauga ari winam nebija, ka tilai kahds palaidigs zilweks, kas drihs pehz wina atnahfshanas bija atnahjis un drihs par wina mihtako beedri bija palizis, ta ka winsch, lai gan fchops buh-dams, tam ari fawu naudu neleedsa.

Ta bija atkal gadi pagahufchi un ar katru jaunu gadu tika pilsehta ar gruhtalahm kara breefmahm peemleeta. Jaw drihs pehz karawadana Gallas aiseefchanas bija mehginajufchi atkal ziti eenaidneeki Freibergu uswareht. Tai 1633schā gada Augusta mehnesi aplehgeresa palkawneeks Uhleselds ar fawu kara-pullu, nahlofchā gada atkal pehz tam palkawneeks Schütz un pehz fcha atkal palkawneeks Schönitels un pehdigi atkal 1639ta gada diwreis Sweedri, no fawa flawena kara-wadana Banera waditi.

Neweenam no fcheem eenaidneeku kara-pulleem nebija isde-wees to apzeetinatū pilsehtianu uswareht, jo winas duhschigee birgeri apafsch fawa drohscha birgermeistera Jonas Schön-leben ar neredsetu drohschibu un pastahwibu aistahweja — bet wifas tahs kara breefmas bija to pilsehtu gruhti peemelle-ju fchas un flimibas, badu un fehrgas pakala atfahufchas, uguns bija pilsehtas lablahfchanu un leelako datu mahjas wifas pelnds aprazis, nahwe bija ar fawu iskapli breefmigi plahwufe un til kahda zeturta data no eedshwotajeem bija tahs kara-breefmas pahrzeetufe. Ta bija 1642tais gads peenah-jis un jaw ghja us beigahm. Bailigas firdis ar ruhlahm behdahm stakijahs nahkamibai pretim, kura, ka likahs, wehl tum-fchaki preelfch wineem aptumfchojajs.

Ar behdu pilnu waigu, no wifahm pufehm ar mihlestibu un gohdbihjafchanu apfweizinahts gahja Jonas Schönlebens, tas no wifcem augsti zeenichts birgermeisteris us fawu dshwolli Pehler-eela. Tas zittahrt til mihligais lungs bija tagad itin behdigis un neweens ari par to nebrihniyahs, kuzsch wiwu us mahju eijohjt zelâ fatika, jo illkatriis dohmaja, la winsch warbuhjt lahbas behdigas sinas bija dabujis jeb aci winam rah-tusi lahbas swarigas pahrspreefchanas bija bijufchas.

Klusu pahrlahpa birgermeisteris fawu mahjas fleegfni. Wat tas durwis atwehdams fudrabmatainais fulainis nedabuja no wina nelahdu pretfweizinafchanu la zittahrt. Ar mehreneem fohsteem lahpa Jonas pa tahm platajahm trepehm us fawu dshwolli augfchâ un dftas schelabas zehlahs wina kruhtis. Til weenu brihdi wina peere atflaidrojahs, kad winam fawâ dshwolli nonahkufcham wina flaita meita preti nahja un winu ar behrnifchigu mihlestibu nobufchoja. Florentine, kura teefcham bija til flaita un mihliga, la wina ar fawu flaitstumu un mihlestibu wareja tehwu lahdu brihtixu no ruhpehm atfwbabinahjt. Bet driht atkal apennojahs wina waigs ar dftu tweenteeftbu un nofkumufe flaitijahs ta mihliga meitene winam azis.

„Tu efi til nofkumis, mihlais tehtix, la man gandriht buhtu jadohma, la Tew las behdigis ir gabijees,“ (Florentine eefahla, fawam tehnam amata fwahrkus palihdfebama nogehrt) „jeb ari warbuhjt Tu efi launs us manim,“ fazija wina fmaididama, „jeb waj es efmu nesinoht fawu peenahkumu apflahdejufe?“

„Es launs us Tewim?“ winsch atbildeja winas aplampdams un fpeeda weenu butfchixu us jaunawas rohſchu waigeem, „ne ne, Tu jaw efi mana mihla Florentine, mans weenigais preeks fchinôs gruhtôs behdu laifôs. Bet kad es Tawâs mihligâs azis flatohs, tad man paleel bailigi ap firdi us nahlamibu dohmajohjt.“

No jauna apkehrahs wina fawam tehnam ap kallu un tad wadija wina us lahdu mihlſtu ispolsteretu krehſlu, preefch kura istabas widu ſtahweja lahds leels no ohſola lohla igreeſis galds. Weenu glahſi putodama alus wina eelehja winam un tad nofehдахs us lahda benkfcha winam pee lahjahm, parehna tad adilli rohla, kuru wina tehnam eenahloht bija pee ma-las nolitufe. Uzihtigi ar fawahm flaitſtahm rohlahm ſtrah-dama, laiku no laika wina luhlojahs ar fawahm mihligahm azim us tehwu, bet wina ar dftu nofkumfchanu nomanija, zil mas winsch to fchodeen eewehroja.

„Tas breefmigais, breefmigais kuzsch,“ wina nopuhtahs pehz lahda brihſcha, ar adatu jaunu azi usnemdama. „Al kaut taf weenreis meera faule muhs apfphdetu!“

„Meera faule,“ kratija ſahpigi fmedamees birgermeisters galwu, „kaut weenreis Deews dohtu! . . . Meeru . . . Mihlais behrns, Tu nepafihſti wina fwehtibas! So kara breef-mas jaw ap tawu ſchuhpuli plohfijahs, isnihzinaja wifus ta-wus jaunibas preekus, un pat tawas mahtes ruhpijo rohlu lila wehſâ lapâ, un las ſin, las mums wehl nahlamibâ gai-dams, kad atkal no jauna uguns rihtles atdarifees un mums fawu balſi dohs dſirdeht.“

„Ja Florentine,“ winsch runaja tahſaku, kad wina pee beh-dejeem wahrdeem ta la praſtdama fawas azis us wina greefa, „kapehz man buhs Tew flehjt, las taf latrâ azumieſli war-pahr mums nahſt. Sweedru kara-pulks no jauna atkal tu-wojahs muhfû pilſſehſtai, un mums ar wifahm zeribahm japa-lanjahs us Deewu, lai mehs waram drofchſirdigi nahlamahm deenahm pretim flaititees. Ar aſjaunoteem ſpehkeem nahſt at-kal eenaidneeks pret mums. Kas tam tralajam Baneram ne-

isdewahs, to ir wina pehznahjeis Richards Torſtenſons ſweh-rejis panahſt. Freibergai wajjagoht kriſt un driht buhſchoh-leelgabalu pehrtoni muhfû muhrus ſagahſt. Bet kad nu wi-nam isdohdahs fawu ſwehreſtibu peepildiht — las tad ar mums notiks? War ſewi paſchu es wis nebehdajohs, jo manas deen-as jaw ir flaititas, bet es til wifuwairaf baitojohs par to, waj es ar faweem wahjeem ſpehkeem wareſchu tahdôs gruhtôs behdu laifôs ſcho tahdu gruhtu amatu, las man ir uſtit-zehts, wehl tahſaku walidiht; — par fawu lablahſchanohs es wehl nebeitojohs, bet til par tawu.“

„Man wis nepeenahlahs,“ winsch atbildeja, kad ta drohſch-firdiga meitene gribeja pahrlleezimatees ar to, kad ta pilſſehſta ir ſchoreis ſpehſchohjt eenaidneeku usmahſſchanahm atturetees pre-tim, „man wis nepeenahlahs, Florentine, tawu firdi ar baili-gahm ruhpehm peepildiht, bet wehl maſal es drihtſtu ar wil-tigahm zeribahm tuwotees, un tahs breefmas, kuzahm mehs pretim eijam, ſpeefch mani pee tam, par tawu nahlamu droh-fchibu gahdaht. Tad klaufees nu, ko es efmu pehz ilgatas pahrdohmaſchanas apnehmees.“

Kahdu brihdi bija klufums, pa kura ſtarpu leheem fohſteem mehrija tehws iſtabas garumu, wina meita ſar pulſtedamu firdi flaitijahs winam pakal. Dftas ſchelabas bija, las wi-nam nelahwa tuhlin runahjt. Winsch mihleja to meitu, fawu weenigu behrnu ar wifû tehwiſchlu mihlestibu un la fawu aug-ſtako mantu. No winas ſchirtees, to nelahda paſaules wara wehl nebija warejufe winu pee tam peepreeſti, bet taf nu ween-reis bija ta atgabijees, la zaur tahdu ſchirſchanohs wareja tai meitai drohſchu patwehrumu gahdaht. Winsch bija to apnehmees, lai gan tahda ſchirſchanahs winam deefgan ſah-piga bija. Ta ſina, kuru winsch no tuwodameem Sweedreem bija ſanehmis, winam nelahwa neko wairs tahſaku apdohma-tees. Waj 'winsch gan wareja un drihtſteja fawu dahrgako mantu tanî aplehgeretâ pilſſehſtâ atſtaht un wehl tahm breef-migahm ſalbatu laupifchanahm, kad pilſſehſta tiftu uſwareta. Ne! Florentinei wajjadſeja eet prohjam, lamehr wehl naw par wehlu un ſcho nodohmu winsch lila tagad ſawai meitai preef-ſchâ. No tureenes netahſtâ Dresdenes pilſſehſtâ dshwoja bir-germeiſtera nomirufchahs ſewas jaunala mahſa, lahda zeenita garidsneeka ſewea. Pee winas wajjadſeja Florentinei fawu patwehrumu mehleht, winsch ſinaja, la no teem mihleem lau-tineem, kureem neweena behrna nebija, wina tiſſchoht ar lab-prahſtibu ſanemta, un la winai Dresdenê jo droſchals pat-wehrums bija neka fawa tehwa pilſſehſtâ.

Mihligôs wahrdôs tehws iſteiza winai fawu nodohmu, un dohmigi winas azis luhlojahs pa to ſtarpu us wina luhpahm, lamehr winas flaitſas rohſas bija fawu darbu gluſchi aiſmri-fufchas. Bet kad tehws bija beidſis runahjt un gaididams preefch winas palika ſtahwoht, tad krita wina ar aſarainahm azim tehnam ap kallu un fazija: „Tehws, mans dahrgais tehws, las newar taws pateefs nodohms buht, mani no ſe-wis aiſdſiht tahdâ breefmu brihdi. Bagehri wifû no manis, til to ween ne. Es gan efmu neſpehziga ſeeweete, bet taf tawa meita, mans tehws, kur tu buhſi tur ari es buhſchu — es newaru un negribu tewi atſtaht. To pataufchanu us wif-ſpehziga Deewa ſchelaſtibu, ko tu pats man manas behrnu deenâs jaw manâ firdi eedeſtiji, to es ari negribu ſchini breefmu brihdi aiſmriſt. Mana zeriba us Deewa ſchelaſtibu mani nelad kaunâ nepametihs un nekur mana ſirbs drohſchali newar pulſteht, la tawâ tuwumâ, mans mihlais tehws.“

Trihjedams no firfnigahm juhfmahm winfch fanehma to meiteni fawäs rohltäs, winfch jutahs pahriwarehts no tehwa un behrna miehlestibas. Bes la kahdu wahrdu buhtu runajis winfch atstahja istabu un eegahja fawä rakstamä lambari. Florentine noflattijahs ar pateizibu winam pakaf un eefchöigs preelks fpigutoja no winas flaitstahm azim.

Wina nofehdahs atkal, griededama fawu atstahdu darbu atkal usnemt, bet winai nemas wairis lahga negribeja weiktees. Tas trohlfnis no firgu riltchhofchanas greefa winas usmanibu us tureeni. Wina newareja nozeestees, weentu azumirkli us eelu negreeseufe. Kahds stalts jahneeku pulks jahja apafschä garam. Wina pasina tahs pilsehtas komandantu Juri Germani Schweinig, apstahdu no wirsneeku pulzina, fweiznadami greefahs winas azumirkli us teem karawihreem, bet us reisu launigi nofarldama nolaida wina fawas azis us semi un eefahla atkal adiht. Dohmiga wina tä fehdeja ilgu laiku — tee jahneeki jaw sen bija prohjam, tad wina fawas azis atkal pazehla un lihds ar wineem ari tas staltais jaunellis, zaur kura gohdbihjigu fweiznaschanu wina bija nofarlufe.

Juris Hermanns Schweinigs, Freibergas drohfschirdigais komandants, bija wihrs, kuru deht fawas drohfschirdibas par duhfschigu waroni wareja fault un lai gan wifas pilsehtas kara-pulks tilai no lahdeem pulzineem jahneeku fastahweja, kuru kohpa wehl nebija lihds 300 wihru, tad tal wareja tahs pilsehtinas eedshwotaji us to masu pulziru duhfschigo kara-wihru, apafsch flawena Schweiniza wadifchanas, pilnigi palantees. Uri tee pilsehtas stipree muhei, kuru agralajos karos bija haudskahrt tikufchi apflahdeti, bet nu jaw no pilsehtinas birgereem bija tikufchi atkal nostiprinati un atjaunoti un tadeht wareja it drohfschi ilgu laiku eenaidneekem pretim turetees. Bet tadeht tal newareja neweens schaubitees, la teefcham leelas breefmas bija gaidamas. Katru stundu dsirdeja laudis runajam no eenaidneeku besgaligi leela kara-pulka, kurfch kateu brihdi pret tahs pilsehtas muhreem wairaf tuwojahs, jaw tas wahrds „Torstensonä“ ween jaw katram bailes fridi eepuhhta un illatris drohfschi wareja us tam palantees, la no ta wihra nelahda schelastiba nebija gaidama.

(Zuepmaf wehl.)

Neti redsehts kapu-razejs.

(Glatas Nr. 28.)

Behz kahdu laiku atgadijahs tahds notikums, kurfch Marki pawifam nelaimä eegrubda.

Kahds Browanes grafs, lehnina brahlis un pehdigi patz lehninfsch Ludwigs XVIII, kurfch behz fawa brahsta palika Franzija par lehniru, schim eelahrojahs Brunajahs pils ar faweem flaitseem dahseem un platscheem. Winfch fohlija Markijam kahdus milionus, bet schis bija fawu ihpafschumu tä eemihlejis, la ne par ko nepahrdewa.

Tad tika no grasa kahdi wiltneeki faderinati, un starp wineem ari weens Markija tehwa brahlis, Betunes grafs, tee pils schuhpu-behrtuki tika gan ar apfohlifchanahm gan ar draudeem pahrspehti. Wini lika Markijam peedsehruschä prahtä to eepreefschu fagatawoto pahrdohfchanas-kontrakti preelshä un lika winam to fawä dullumä parakstihht. Bet kad ohtra deenä winfch dabuja to sinahht, tad winfch no leeleem schehlumeem

fahla trakoht. Winfch swehreja, la liffchoees drihsaki gabaläs fajarstees neta Brunajas pili atstahchoht. Winfch negribeja teefcham schahdu winam nosagtu parakstu par pilnu atfihht; bet Browanes grafs winam zehlahs pretim un norahdija us likumeem. Netaisniba tika no teefnescheem par taifnibu pahrwehresta un grafs dabuja Brunajas pili.

Markis bija ar waru no Brunajas pils ja-aifdset un tad wehl kahda gwardu regimentes tika tur eekohretelets, jo baidijahs, la Markija draugi pili nenodedsina. Bet lai nu waretu reis ar Marki galä tilt, tad winu noteiza par traku. Wina eenaidneeki us lehnina pawehli winu eelika kahda klosteri. Zeeti tika peekohdinahht, lai winu neweenu pehdu no klostera ahra nelaischoht un nelahdeem swefscheem zilwekem pee wina pee-eet nelaujoht. Zitadi par winu tika puflihds labi gahdahts; winam kahdi 12,000 franku par gadu tika preelsh pahrtiffchanas dohti.

Kad wina pirmahs schehlabas bija mitejuschahs, tad wina prahts palika meerigals un beidsiht winfch klosteri jutahs laimigs. Pa leelakai datai winfch fawu laiku pawadija basniza jeb basnizas lambari un palihdsjeja pee swanifchanas un altara igresnofchanas, eededsinaja swezes u. t. pr. Winfch, tas augstas kahetas lungs, lam 25 milioni bija mantas, jutahs tagad laimigs, la winfch basnizas fulaina weetu wareja ispidiht.

Winam buhtu ari lihds muhscha galam schahdu patihlamu dsihwi nowehlejuschi; bet wina radi baitojahs, la winfch kani klosteri nebuchchoht deesgan drohfschi paglabahhts un lika tadeht winu diwi gadus pehz tam us kahdu kapuzineefchu klosteri nowest, kur ar winu breefmigi bahrgi apgahjahs un bes schelastibas kahda masa lambari eeflohdstija. Kad nu winfch tur newareja nedf par swanikt, nedf par schlesteri jeb basnizas-fulaini kalpoht, tad winfch fehrojahs til gauschi, la winam delama laite peesitahs, kas wina mohku pilnu dsihwi pa-ihstinaja. Winfch nomita Merza mehnesi 1781mä gada, 33 gadus wezs.

Ihfi preelsh fawas nahwes winfch isteiza fawu wehleschanohs, la winu lai paglabajoht. Winfch noteiza, zil swezes us wina sahrka lai leeloht un la lai winu sahrka eeleeloht un kapä eelaischoht. Nestinu, waj tee muhki wina wehleschanohs ispidbija.

Tä dsihwoja un nomira schis ehrmigais lungs. Taisnä un brihwä walfti gan teefcham winam manta un brihwiba nebuhtu tikufe atnemta; bet Franzija toreis bija warmahziba, Franzijas waldbiba winu eegrubda pohhä.

Browanes grafs lika Brunajas pili un winas flaitstohs dahrus wehl jaulaki igresnoht, lihds Franzijas leelais dumpis jeb rewoluzija iszehlahs un wifu isphstija. Barihses dumpineeki nozirta dahrsos kohtus, fadaustija marmora bildes un tehslus un pehdigi pili paschu nodedsinaja. Behz Napoleona I. nozelschanas par Brunajas pili gahdaja atkal winas ihpafschneeks, kas wehlati tika eezelts par Franzijas lehniru, prohti Ludwigs XVIII. Winfch lika atkal leeliskam buhweht un stahdiht un dahwinaja scho flaitsto pili kara-wadonim Belingtonam.

Katweefchu waloda tulkojis

J. Behrtasch.

Grandi un feedi.

Rasaka-stikis.

„Ari kasaki,“ tā rāsfa lahdā korespondents is Brailas, nāv nelo no fawas tautas nīkeem pasaudejufchi un wīsa Butaresis pilāsehta smehjāhs lahdās deenas pahr lahdū stiki, ko lahdā kasaks netahlu no lahdā zeemia ir isdarijis. Wīnsch tur nonahja pee lahdās kretschmas (trakteera) un līka itin pa kreetni fuhrajo doht. Duhfchu it kreetni cetāiffjis, wīnsch it meerigi wirtsahs ahra un gribeja patlaban atwadidamees sirgam lahpt mugurā un jaht prohjam. Bet trakteera fainneeks wehl ritigā laika isnahja ahra un atgahdinaja wīnu, pahr nodfero fuhro samakfah. Muhfu kasaks, gruhiti nopuhsdamees, wehl netihru mīslu naudas-maku is kēfchas un greib paschulāif nauđu is tā isneml, kad peepeschi wīna sirgs apakfch wīna lahjām kā no sībena trahpihts gar semi kriht. Kasaks rahdahs pawījam ismīstis; wīnsch wījadi nopuhlejāhs to atkal uszelt, fauz wīnu ar teem wīsmihtakeem wahrdeem, bet — wīsa par welti. Sirgs paleel stihws un nemas nekustāhs — ir pagalam. Apkahrt stahwedamee, sinadami kā fchis sirgs kasakam pascham peeder, furam nu zaur schahdu peepeschu nelaimi leela fshahde ir jazeesch, wīni teek tā no lihdszeetibas kuffinati, kā tuhliit azumirkli teek dahwanas famestas, lai ar to waretu schim gruhiti peemelle-tam kasazinam wīna gruhitas behdas atweeglinah. Ari trakteera fainneeks ir tit labfirdigs, wīnam lahdū dahwanu doht un turklaht ari labu fsharku, ko duhfchu us schahdahm bailehm usprawihl, ko kasaks ari ishti kohrigi eemeta. Behdigi kasaks it noskumis nonem sirgam fedlus un lihds ar fawu johbenu tohs met pahr plezeem un aiseet galwu nofahris prohjam. Wairak tā tuhlfstochus fohfus nomehrijis, tas atfkatahs wehl reis us fawu mihloto sirgu. Skalfch swilpeens atfkan. Sirgs to ir dširdejis nu schaujāhs sībena ahtrumā augfchā un laifsch fawam lungam pakatā. Kasaks fewi gahrdi pasmeedamees loz sirgam mugurā un ar rohlu mesdams wīseem pee trakteera stahwedameem un no brihnumeem mutes atplehtuscheem pateizāhs pahr wīnu laipnibu un atwadidamees, schaujāhs kā wehifsch prohjam. — Resnais trakteerneeks nosptaudamees dudinaja: „kad tewi pikis, nudeen ohtreis wairs tā nelikfchohs no kasaka ismulkotees.“

J. R.—r.

Ostjaku tiziba.

„Kad Sibtrijas gara seema eefahlahs, tad falafahs Ostjaki ar faweem funeem un dohdahs meshds eefschā, tur lahtfchus un zitus swehrus mediht. Lahzi noschahwufchi, nodihra tam ahdu, nozehri galwu un fcho lohla fards palaz. Tad fahf wīni fawas rihlofchānas tureht, it kā gribetu fawam medijumam gohdu parahdiht. Naudadami un waimanadami un ar ehmoti farauteem gihmeem luhds tee nokauto lahzi, lai fchis peedohdoht un par fawu nahwi ne-atreebjotees. „Kas tew nokahwa?“ praša tee weenā balji un atbild paschi: „Kihneefchi.“ „Kas tew nozirta galwu?“ — „Kihneefchu zirwis.“ — „Kas tew wehbaru usfchekhla?“ — „Kihneefchu nass.“ — „Wehs tew luhdsam, peedohd wīneem.“ Ostjaku tiziba tohs mahza, kā swehra diwehfele atreebjotees, un tadeht wīni luhlo to peeluhgt jeb peewilt.

C. R. Wiegandt.

Peeklahjiga atbilde peeklahjigā weetā.

Mandā jaunibas gaddā man isgadijāhs lahdā gohdā dširdeht, kā lahdā wezalahs ar fawu fshohlotaju farunajahs. Wezalahs praša mahjas puifcham: „Waj Tu manu jaunū sirgu labi noliki? Peeskati wīnu. Wīnsch ir lahdā pats ehwergetis, kā daschs jaunā zilweks. Schohlotajs, kas fcho faprata us fewi fihmejamees, prašija tam pascham puifcham: „Waj tu manu wezo sirgu kelinā eewedi. Wīnu waijaga weenumehr apluhloht, jo wīnam tahdi paschi niki, kā dascham wezam „gohdigi“ islidamees zilwekam.“

Meschafos.

Ihfa testamente.

Weens Parishes birgeris tika par lohti bogatu isflawehts, tadcht, kā it plafchi dšihwoja un dauds naudas patehreja. Kad bija nomiris, fanahja wīsi radineeki un draugi, dohmadami, kā nu buhs lohms. Tika testamente preekfchā nemta, un kad leelo seegeli usplehfa, dabuja lasiht fchohs wahrdus: „Man nāv nēla, man waijag dauds, un kas pahri paleel, lai nem nabagi.“

Johzigs fludinajums.

Rahdā awise lasija lahdū fludinajumu: x eelas 53. numurā eedfswotajam, kurfch nahlofchā nedelā pahrwilftees, wehzi nolihguma waijag mahju tahdā paschā buhfchānā atfahht, lahdā wīnsch to usnehma. Tad nu wīnam gaušchi waijaga 500 schurkas, ko wīnsch ar dahrgu nauđu aismakfatu. Bet kā proh-tams, tahm schurkahm waijaga buht leelahm un taukahm.

C. R. Wiegandt.

Dohmas.

Stāstais seebons atnahzis
Pukes krohneem atnefš;
Wīsa daba laipni fmeej,
Pūni preeta dseefmas deij.

Rohses pumpurs pufplehteis,
Zautā smarščā eetinees,
Laipni rahda fšāistumu
Lihds ar fawu itumu.

Wīsa fchis gresnūms isnihzihš
Pukes pifchlds fakritihš.
Un tā nosuhd zilwekam
Wīna muhfchs kā seebonam!

Kurfemneeze.

Rahds nofirmojees wīlls pukojāhs, kā rahmahs awis nedabujis kohst, kas par auneem ischlojujchāhs. Apmeerinajees, waj nekohdi, kad wareja kohst.

Lahnneeks.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plateš.